

Informe Econòmic i Social ACRA 2016

Sector d'atenció a les persones grans amb dependència a Catalunya

Serveis Residencials, Serveis d'Atenció Diürna i Serveis d'Atenció Domiciliària

G. López-Casasnovas, HM. Hernández-Pizarro, U. Meis

Aquest informe ha estat el·laborat en coordinació amb Carla Meinhardt Llopis, dins del marc del projecte "Valor del sector privat dels Recursos Assistencials per a les persones en situació de dependència: creació d'una nova base de microdades i anàlisi dels primers resultats."

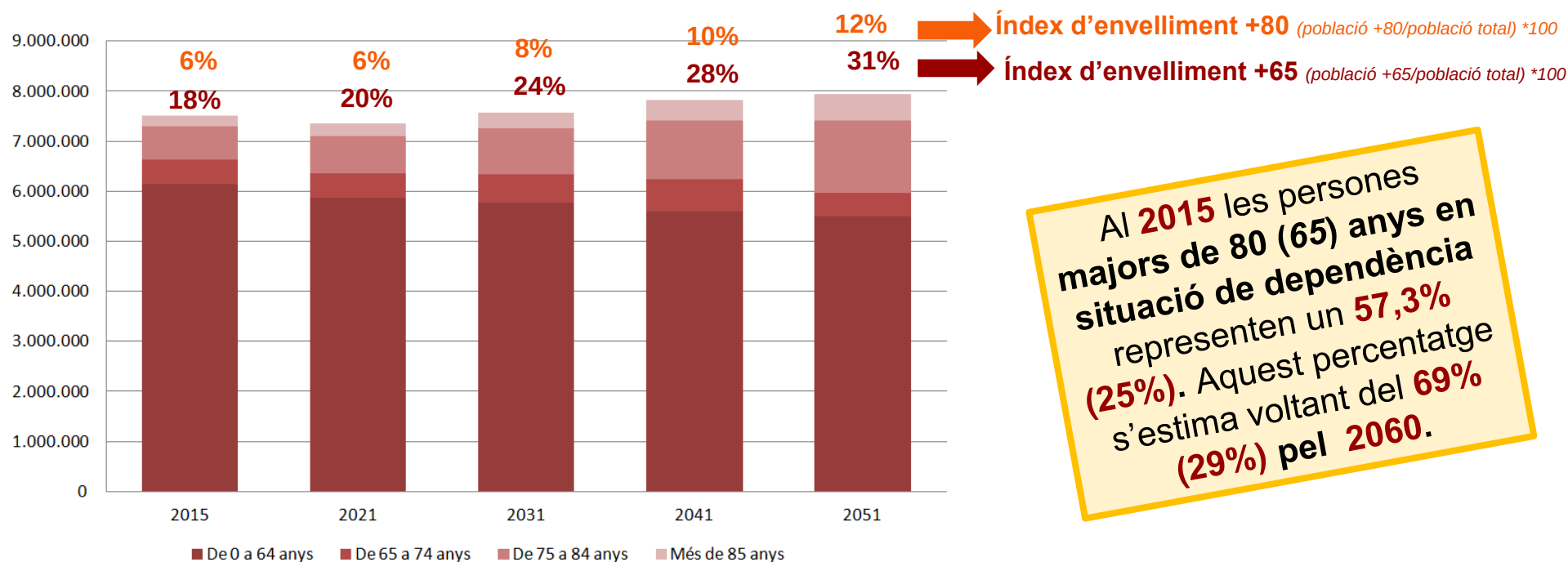
1.1. DEMANDA

- Demografia de l'envelliment
- Evolució de la dependència
- Sol·licitants del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD)
- Beneficiaris del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD)

Demografia de l'Envelliment

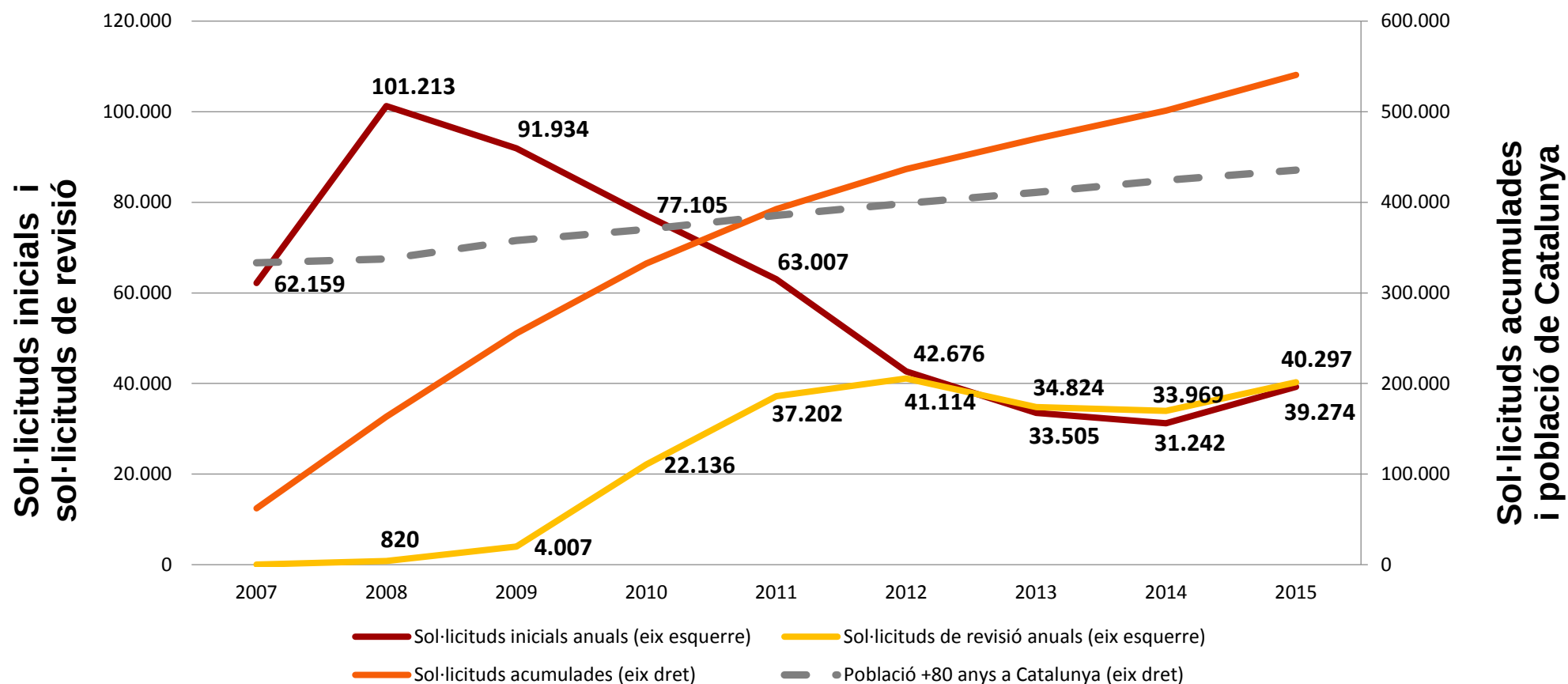
Projecció de la població de Catalunya

	2015	2021	2031	2041	2051	Creixement 2015-2051
0-64 anys	6.146.489	5.871.354	5.764.452	5.597.919	5.495.074	-10,59%
65 anys i més	1.361.617	1.484.574	1.811.154	2.219.661	2.449.747	79,91%
75 anys i més	673.253	746.143	922.262	1.164.952	1.441.660	114%
85 anys i més	212.214	261.411	310.645	413.991	541.522	155%
Total Població	7.508.106	7.355.928	7.575.606	7.817.580	7.944.821	5,81%

SAAD a Catalunya: Evolució

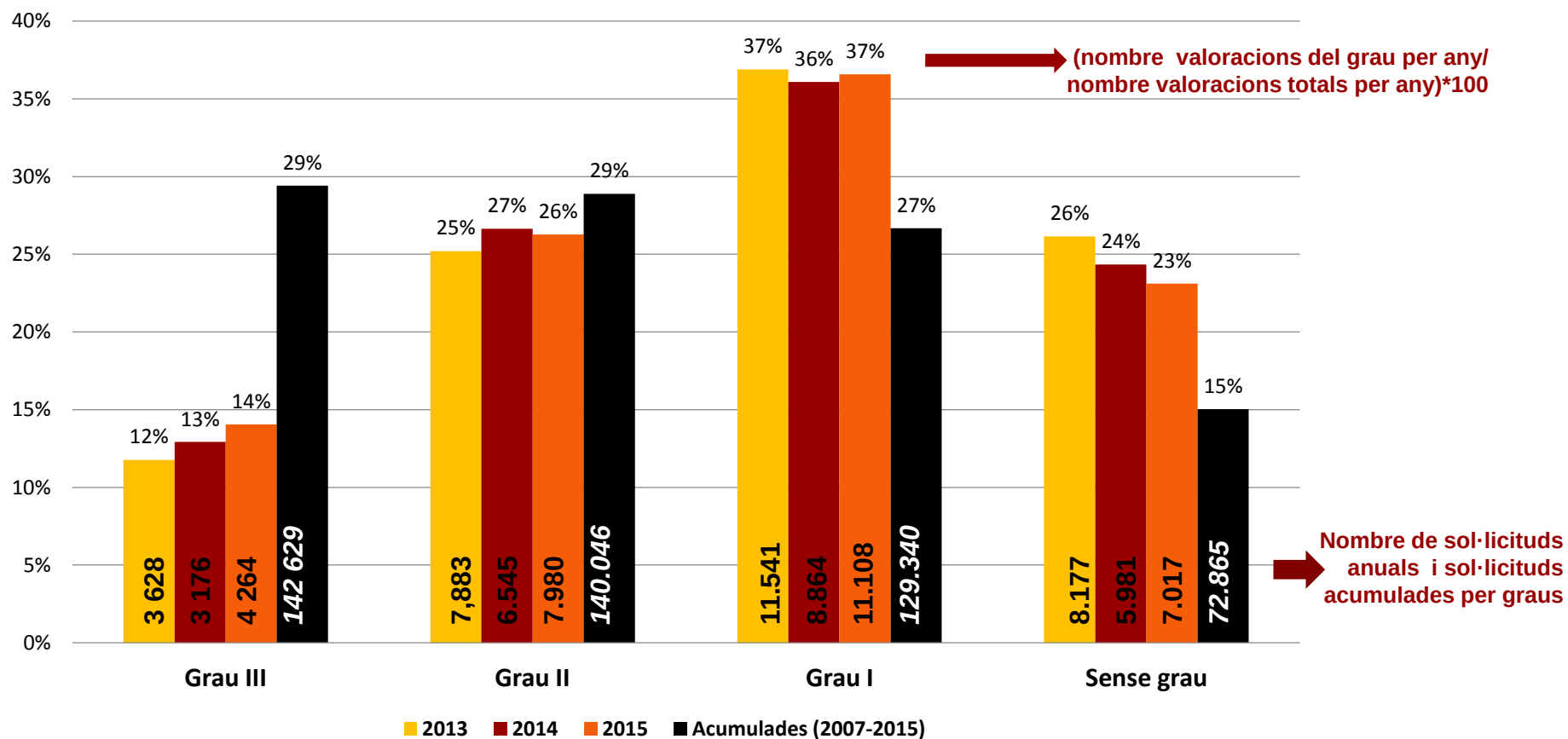
Sol·licituds pel reconeixement de grau de dependència

El 63% dels sol·licitants (66% *beneficiaris*) Catalans són dones.
El 54% dels sol·licitants (57% *beneficiaris*) Catalans són majors de 80 anys.

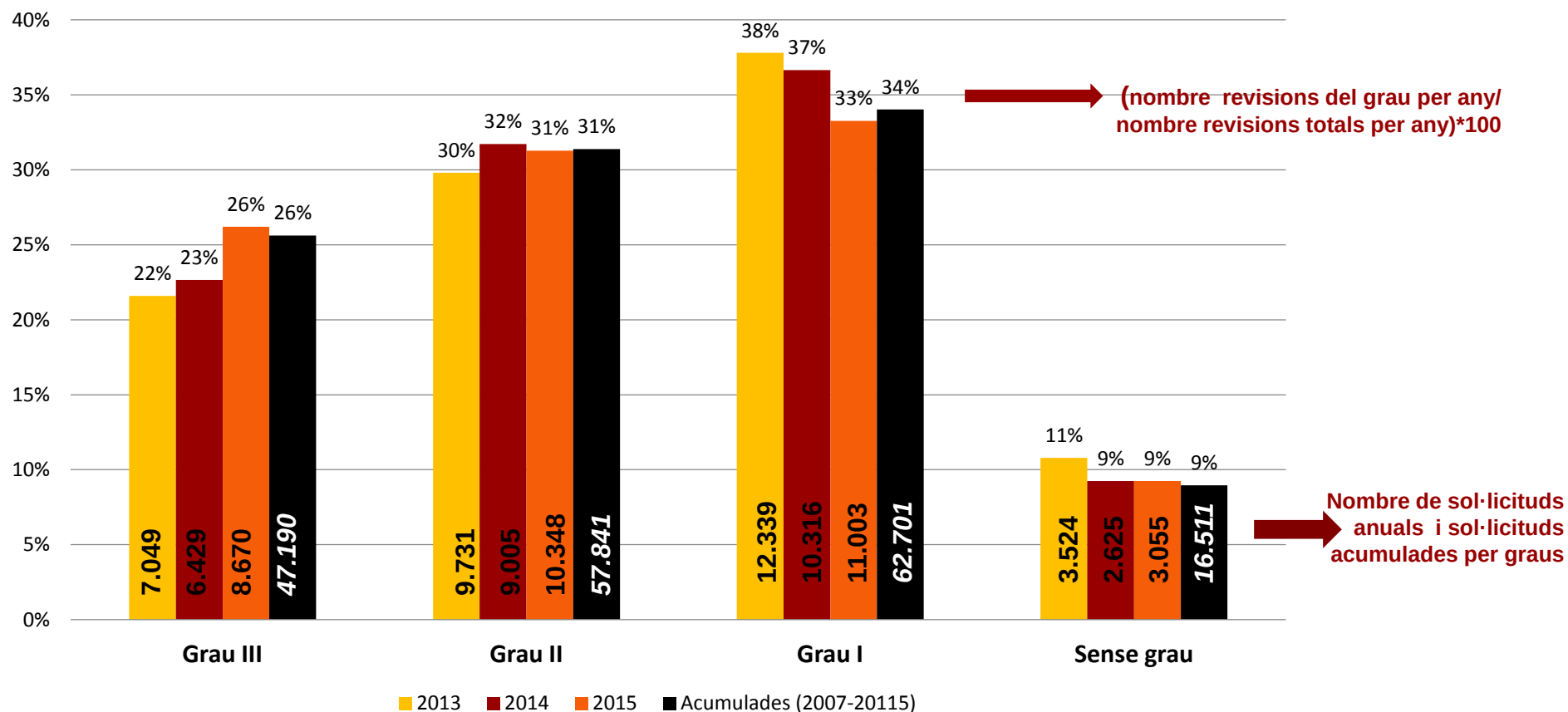
Resolucions de valoracions inicials de grau

Distribució de les persones amb valoració inicial de grau

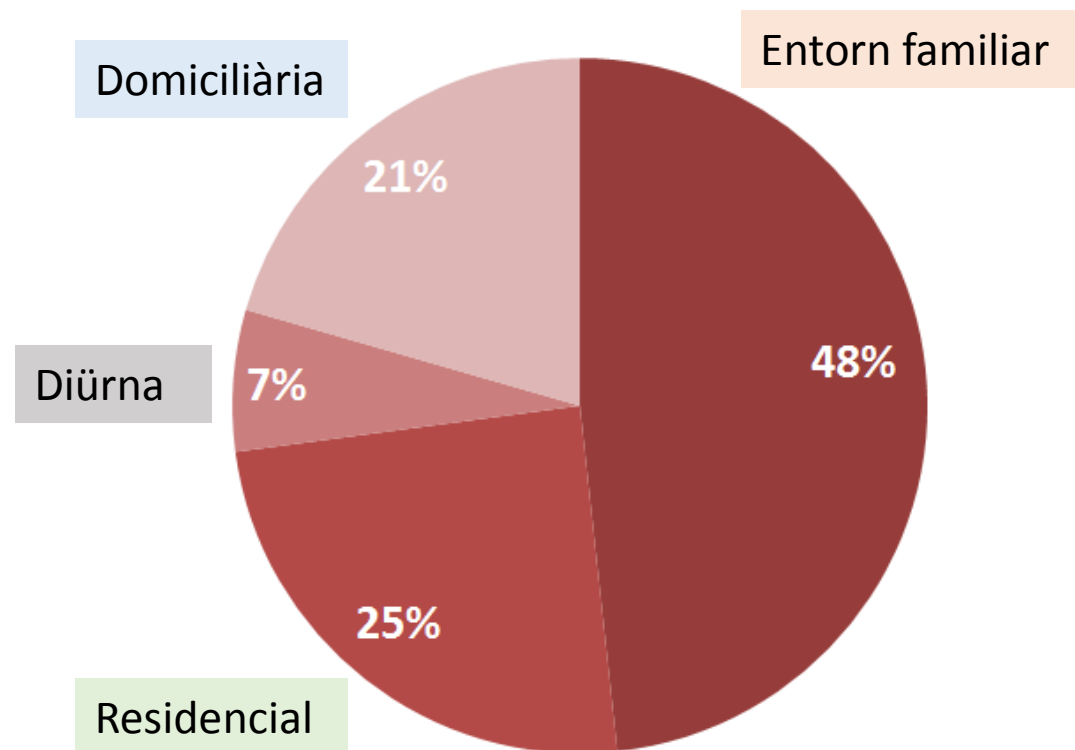
Revisions del SAAD

Distribució de les persones amb nova valoració per revisió de grau

Beneficiaris del SAAD I: Prestacions Econòmiques i Serveis

Serveis	83.614
Centre dia Discapacitats	5.043
Centre dia GG	6.472
Hospital de Dia	46
Llarga estada Salut Mental	1.004
Llar Residència	2.277
Llar amb suport Salut Mental	198
Residència Discapacitats	3.865
Residència GG	26.435
Sociosanitari	1.834
Servei d'Ajuda a Domicili (SAD)	20.225
Teleassistència	16.215
Prestacions	96.719
Assistent personal	49
Cuidador no professional	87.077
Vinculada a Centre de dia	363
Vinculada a Residència	8.678
Vinculada a SAD	552

Al 2015, **180 333 prestacions** econòmiques i serveis per dependència, per **142 472 persones**.

Segons l'IMSERSO, **40%** de les persones elegibles a prestacions, no en gaudien.

Comparació amb altres territoris

Catalunya

el percentatge de **persones beneficiàries** del SAAD en relació al conjunt de la **població a Catalunya està per sobre de la mitjana de l'estat espanyol** (4,95% a Catalunya versus 4.52% a l'Estat espanyol).

I és la **5a comunitat autònoma** amb **més prestacions econòmiques per l'atenció en l'entorn familiar** (48,24%).

Beneficiaris del SAAD en relació a la població i distribució entre serveis i prestacions econòmiques per territoris:

	Beneficiaris del SAAD (% població total)	Serveis	Prestacions econòmiques en l'entorn familiar
Catalunya	1,72%	51,76%	48,24%
Madrid	1,57%	78,91%	21,09%
País Basc	2,35%	53,52%	46,48%
Andalusia	2,13%	67,22%	32,78%
Castella i Lleó	2,98%	77,62%	22,38%
Espanya	1,71%	64,10%	35,90%

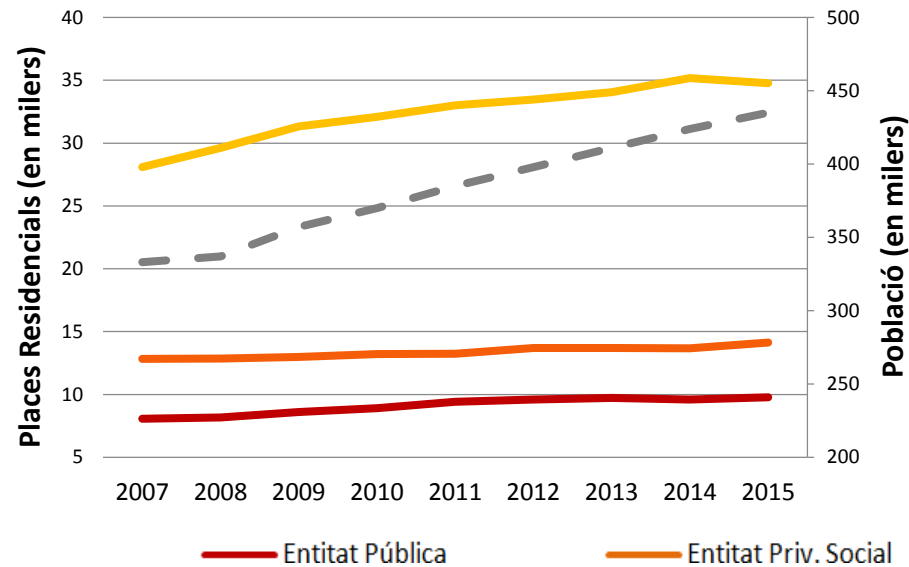
1.2. OFERTA DE SERVEIS INSTITUCIONALS

1.2.1 Oferta de Serveis Residencials i Centre de Dia

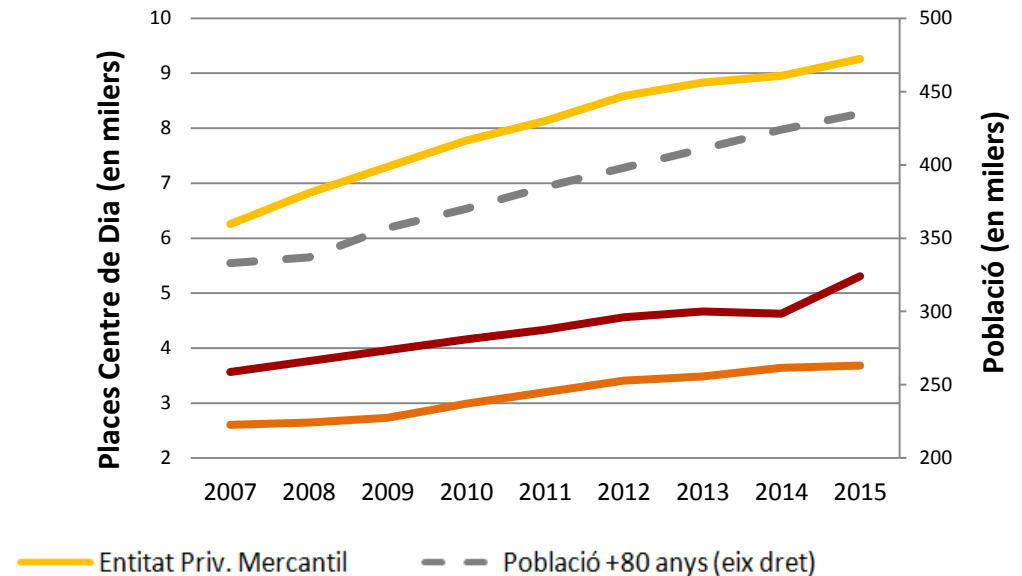
- Volum i tipologia de places
- Serveis
- Centres
- Entitats

Volum i tipologia de places: Entitats

Residencials

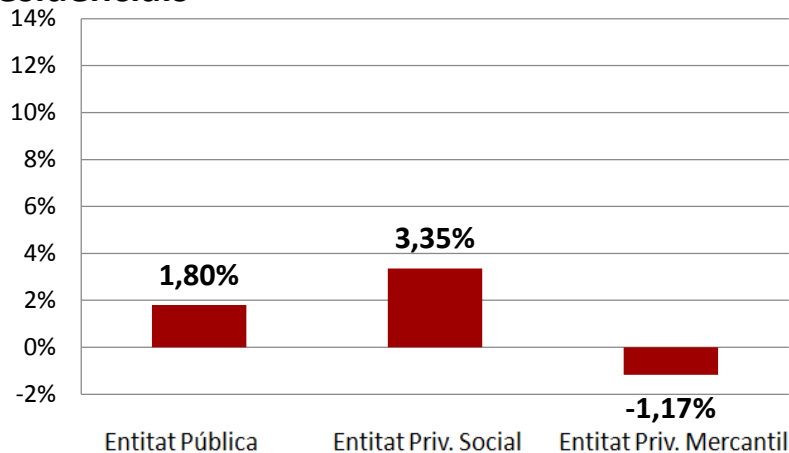

Centre de Dia

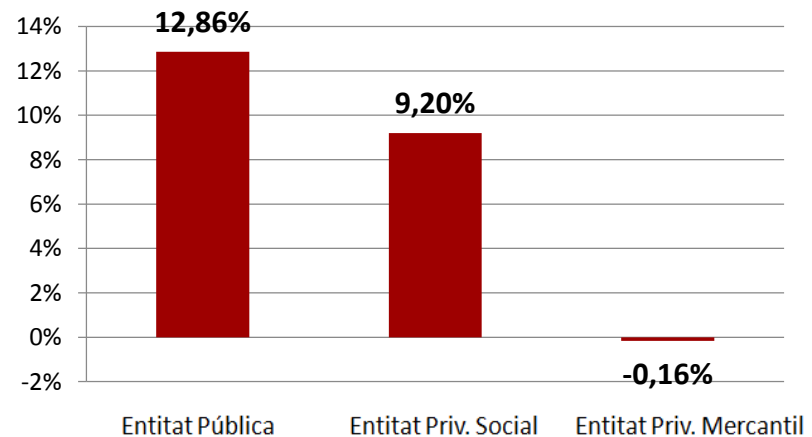

Variació interanual (2014-2015)

Residencials

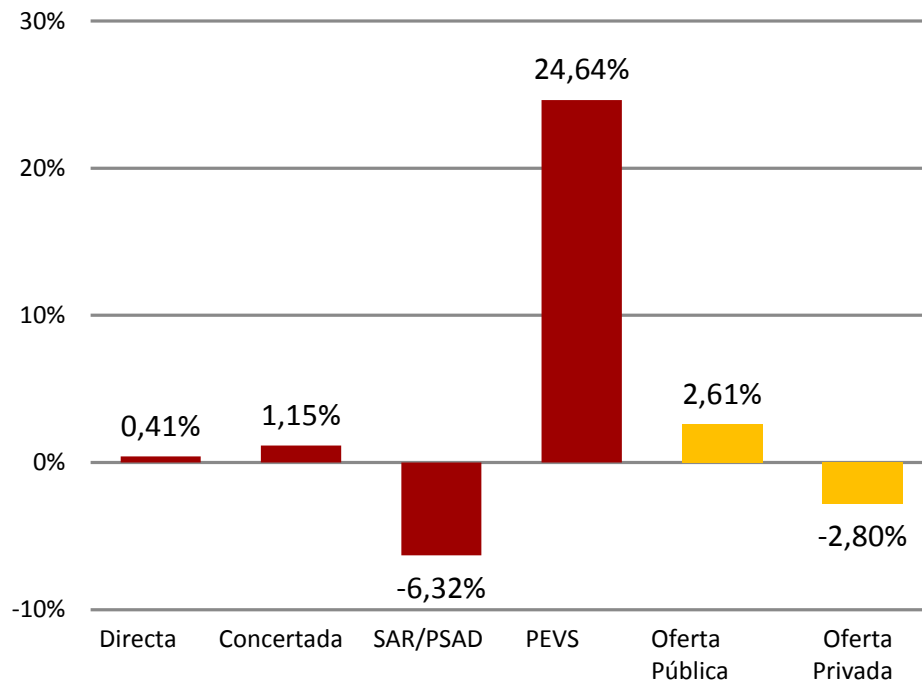
Centre de Dia

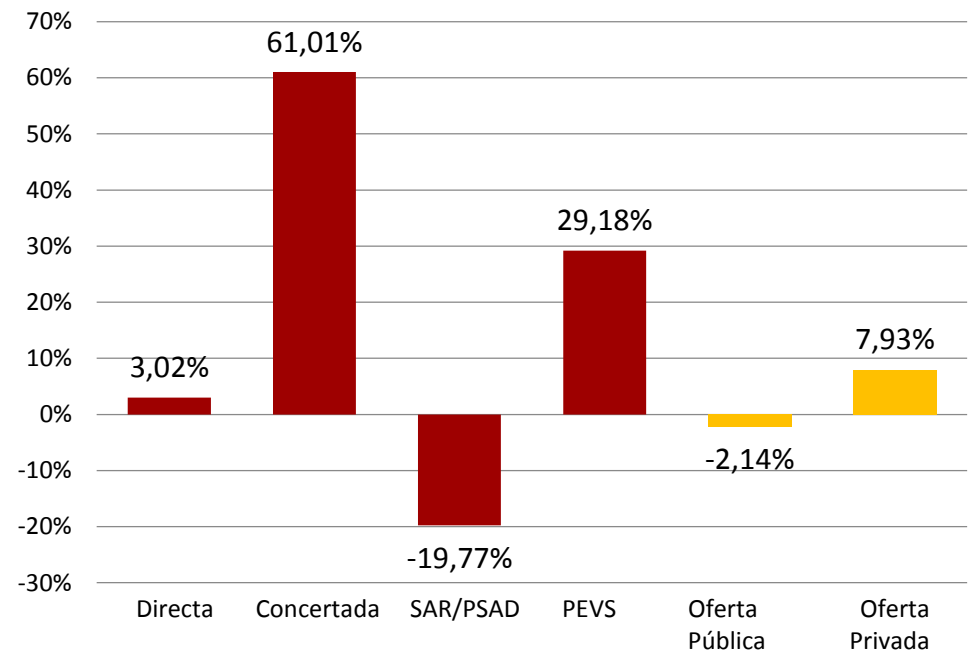
Volum i tipologia de places: Model de provisió I

Variació interanual (2014-2015) del nombre de places segons model de provisió

Residencials

Centre de Dia

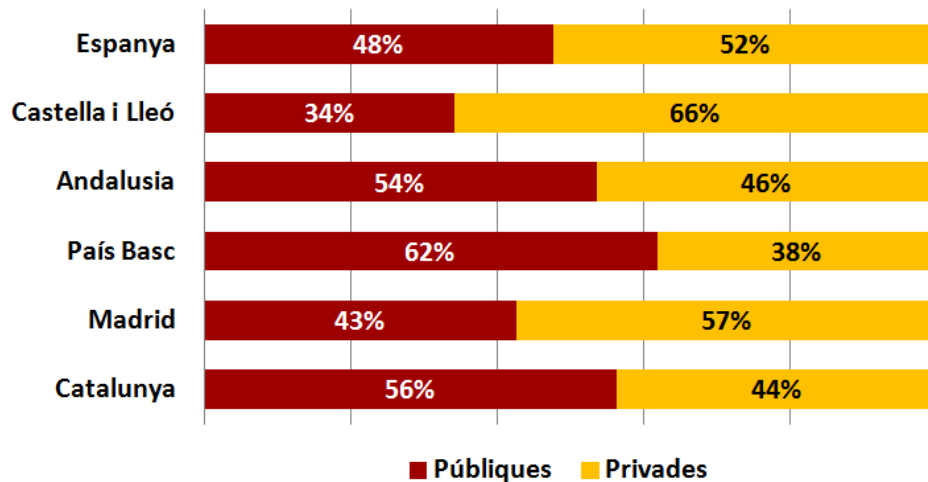
Font: Departament de Benestar Social i Família. Registre d'Entitats, Serveis i Establiments de Serveis Socials. Elaboració pròpia amb dades a 31 de desembre de 2015.

Nota: No inclou centres sociosanitaris per places residencials. SAR: Programa de Suport a l'Acolliment Residencial, PSAD: Programa de Suport a l'Acolliment Diürn. Oferta Pública Directa inclou places de l'ICASS (gestió pròpia o delegada i dels ens locals).

Volum i tipologia de places: Model de provisió II

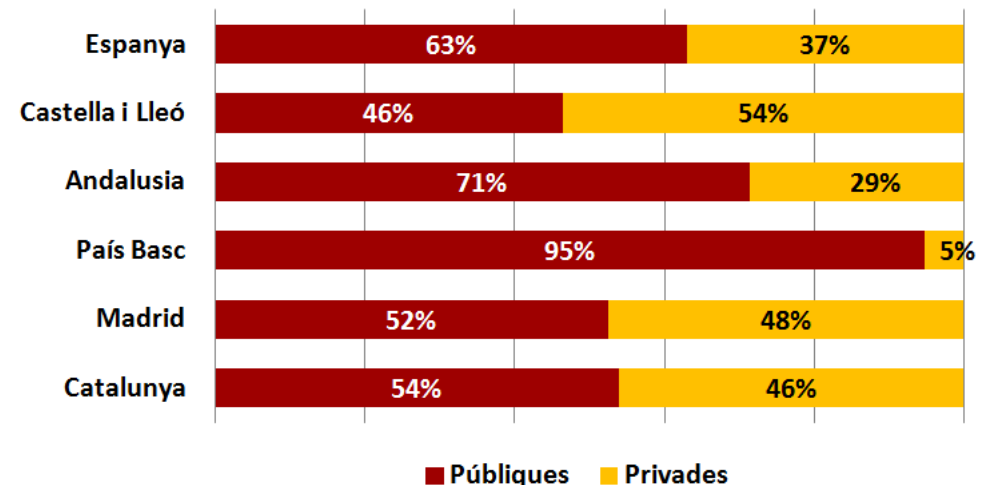
Comparació amb altres territoris

Places Residencials

	Públiques	Privades	TOTAL
Catalunya	37.329	28.115	66.205
Madrid	22.007	29.515	51.526
País Basc	12.468	6.012	20.190
Andalusia	23.217	19.770	43.306
Castella i Lleó	15.294	29.354	44.648
Espanya	181.656	196.356	381.480

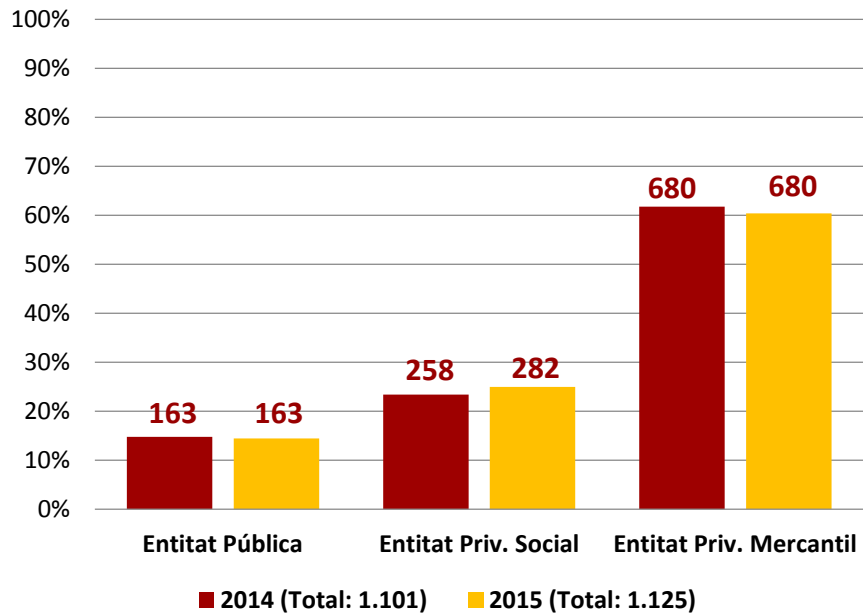
Places Centre de Dia

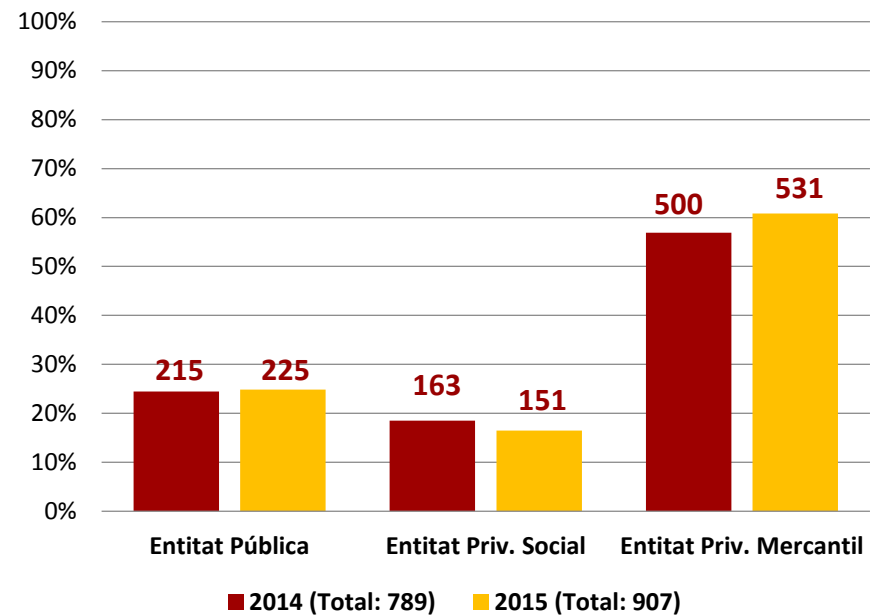
	Públiques	Privades	TOTAL
Catalunya	8.841	8.702	17.543
Madrid	7.811	7.071	14.882
País Basc	3.755	395	4.150
Andalusia	8.559	3.437	11.996
Castella i Lleó	2.255	2.599	4.854
Espanya	54.404	32.015	86.419

Serveis per titularitat de l'entitat que els gestiona

Residencials

Centre de Dia

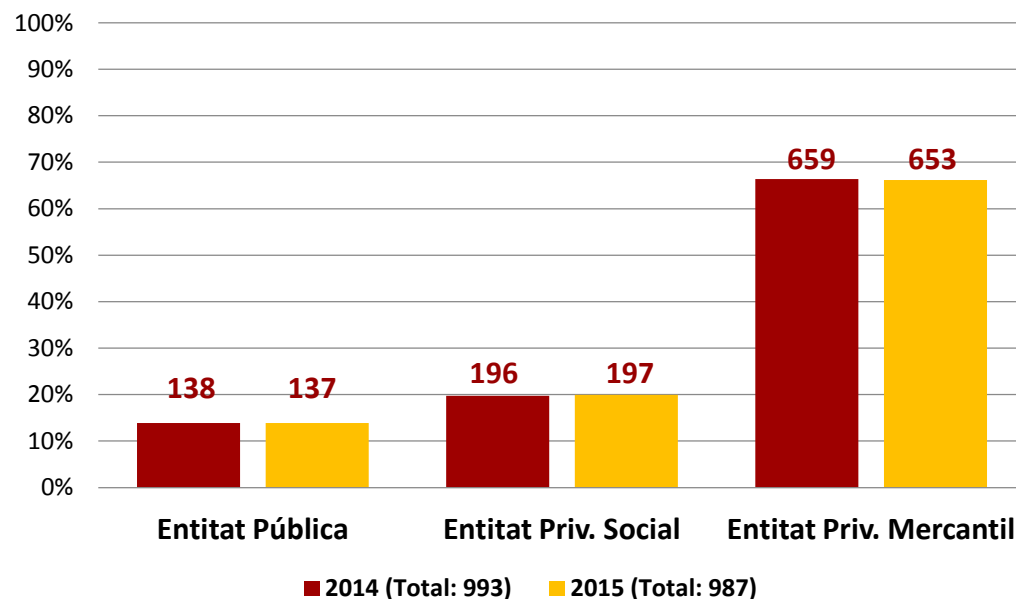

1.2.1. OFERTA INSTITUCIONAL

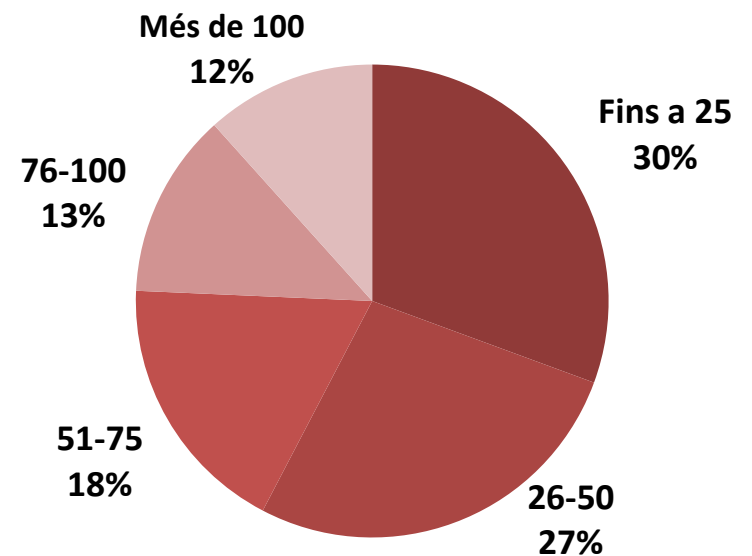
Entitats i Centres

966 entitats operen al sector dels serveis Residencials i de Centre de Dia, el **86% de les quals són d'iniciativa privada** -social o mercantil-, i gestionen **987 centres** (el **57%** dels quals tenen una **grandària inferior a 50 places**)

Entitats segons la seva naturalesa jurídica:

Distribució dels centres per grandària:

AL 2014, segons l'Enquesta *Estadística econòmica dels centres i les entitats de serveis socials* de l'IDESCAT:

3,90% de la població de Catalunya veuen la seva vida positivament **condicionada** pels serveis Residencials i de Centre de Dia:

- **51.323** treballadors. **81.603** persones amb un membre de la llar familiar que hi treballa.
- **62.123** persones usuàries dels serveis. **81.603** persones de llars familiar amb un usuari.

La **facturació** d'aquests serveis és **1.121.809.000 €** l'any 2014. D'aquests, l'administració en pot haver recuperat un **42%**, en concepte de (estimacions):

- **Seguretat Social: 288.543.835 €**
- **IRPF: 168.298.328 €**
- **Impostos (IVA, Societats i altres): 13.922.392 €**

Font: Idescat (2014) *Estadística econòmica dels centres i les entitats de serveis socials*. (consultat per obtenir el nombre de treballadors i persones usuàries – la suma dels usuàries dels serveis residencials i diürnes-. Els beneficiaries directes i el percentatge de la població condicionada son estimacions pròpies.

Per obtenir el nombre de persones que tenen un membre de la llar familiar que treballa al sector s'ha multiplicat el nombre de treballadors per 1,59. De manera anàloga, per calcular el nombre de persones de llars familiars que tenen una persona usuària dels serveis, es multiplica el nombre d'usuaris també per 1,59.

*No tots els usuaris paguen IVA, ja que aquells que tenen serveis en entitats sense afany de lucre, el servei pot estar exempt d'IVA.

1.2. OFERTA DE SERVEIS DOMICILARIS

1.2.2. Oferta de Serveis d'Atenció Domiciliària (SAD) i Serveis de les Tecnologies de Suport i Cura (STSC)

- SAD: Usuaris
- SAD: Entitats
- SAD: Comparació amb altres territoris
- STSC: Usuaris

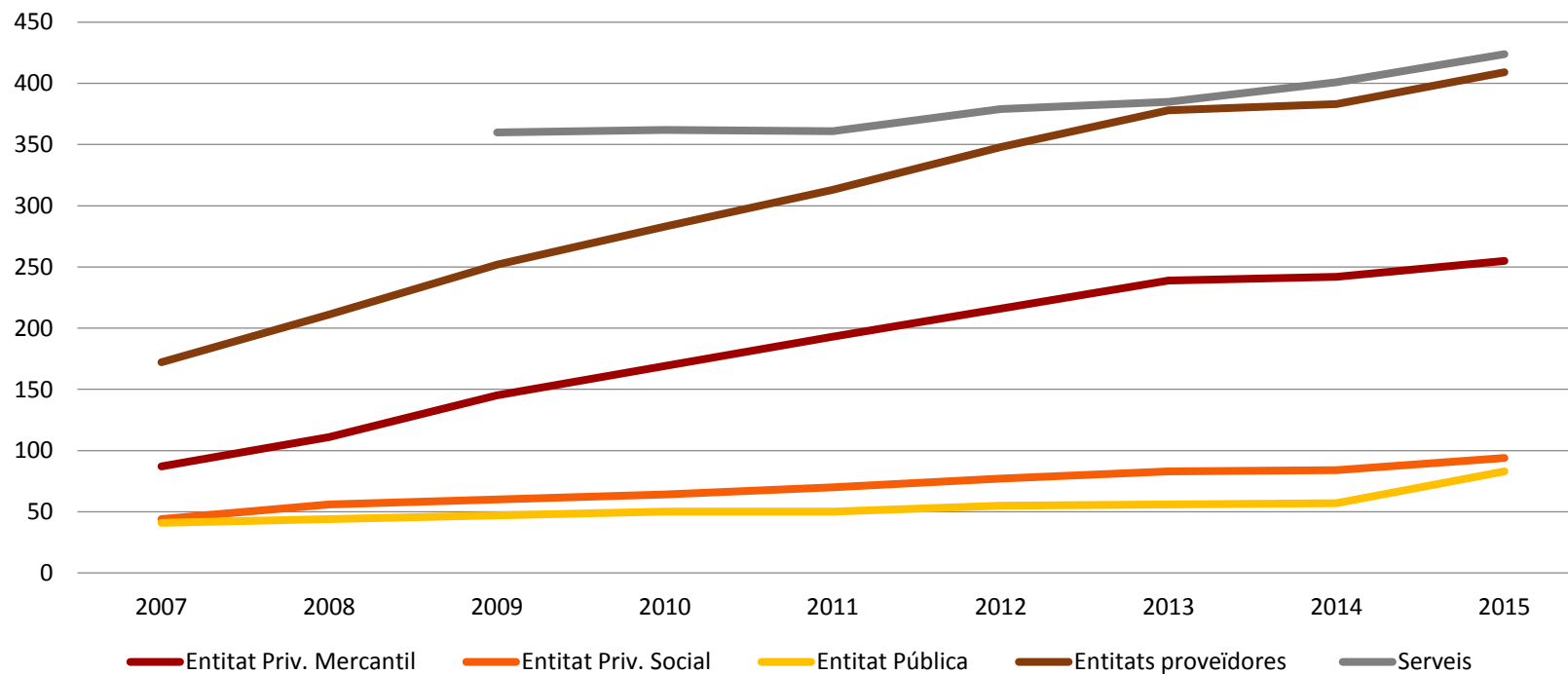
SAD: Entitats i Serveis

409 entitats de serveis d'ajuda a domicili

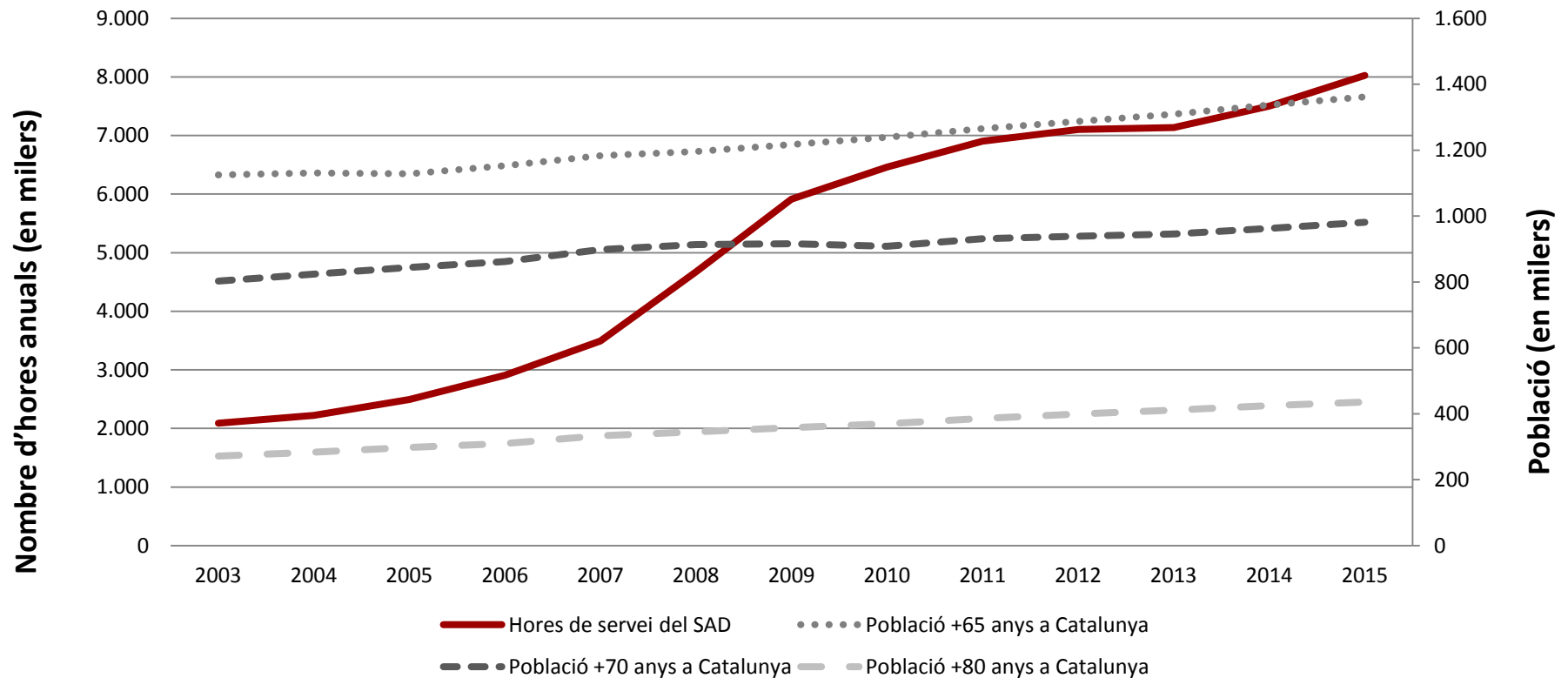
63 % mercantils **22%** d'iniciativa social **15%** públiques

Que gestionen **424 serveis** de SAD.

Entitats amb serveis d'ajuda a domicili a Catalunya (2007-2015):

Evolució del nombre d'hores anuals del SAD als serveis socials

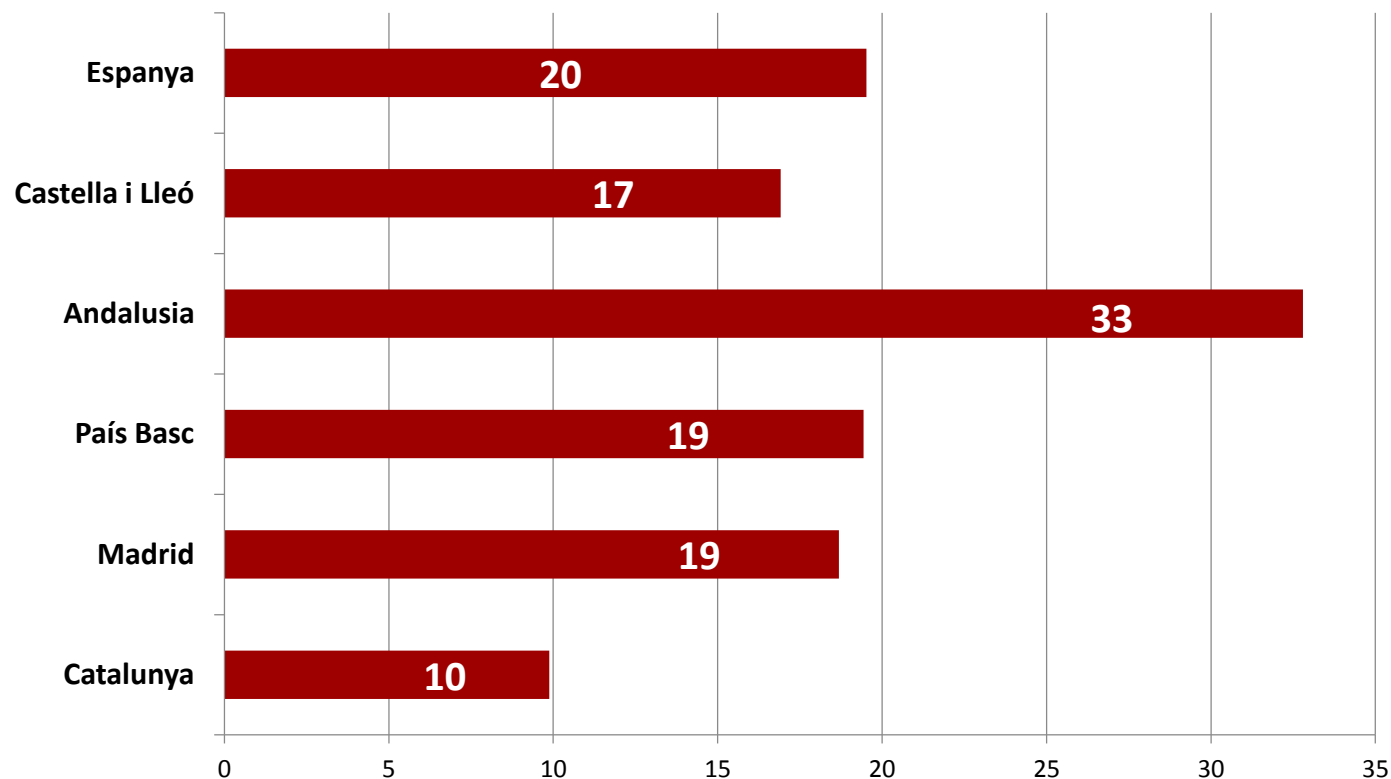

Al **2015**, va haver **65.003** usuaris amb una mitjana de **124** d'hores anuals per usuari (una mitjana de 10h mensuals).

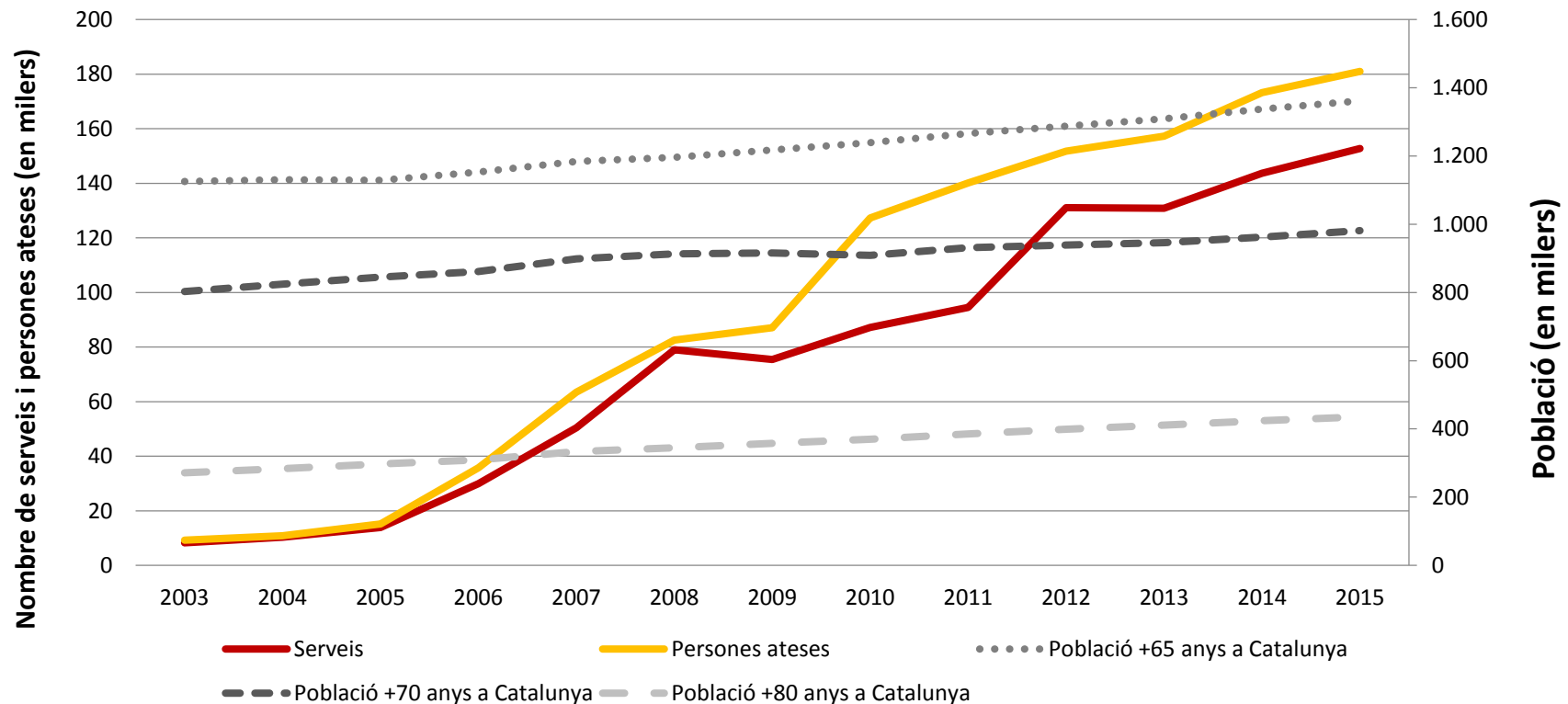
El nombre d'actuacions del SAD es va incrementar un **233%** entre 2007 i 2013.

SAD: Comparació amb altres territoris

Mitjana d'hores mensuals per usuari del servei d'ajuda a domicili (2013):

Serveis i persones ateses pel Servei de les Tecnologies de Suport i Cura - Teleassistència i Telealarma -

Al 2015:

- Hi havia **152.690** serveis de STSC, atenent a **181.033** usuaris.
- El **97%** dels usuaris tenen **65 anys o més**.

En conclusió,

- Les **projeccions demogràfiques** assenyalen un **augment** de la **població amb risc** de perdre l'autonomia (i.e. increment de la demanda potencial): al **2051** els **majors de 80** representaran el **13%** de la població Catalana (vs. **6%** al **2015**)
- Al **2015** han tornat a **augmentar** les sol·licituds de valoració i revisió de grau, situant-se entorn a les **40.000 anuals**.
- Malgrat la **reducció** en el nombre de **prestacions** econòmiques per a **cuidadors no professionals**, segueix **predominant** (representa un **48%** del conjunt de prestacions). Caldria fomentar **mecanismes de control** que garanteixin l'**atenció òptima** de la gent gran i evitin l'economia submergida. Aquests mecanismes també han de reduir el risc de maltractament de la gent gran a l'àmbit familiar.
- Potenciar serveis i recursos assistencials **professionals genera activitat econòmica**.

De LES DADES ANTERIORS i els INFORMES ECONÒMIC I SOCIAL ACRA 2013 i 2014, sabem que és un sector en EXPANSIÓ i CREIXEMENT, **però...**

En conclusió,

- En global, ha augmentat el nombre de places residencials i centre de dia. En residencials, l'augment més significatiu és **generat per Entitats Privades amb iniciativa Social**. Per centre de dia, l'augment està liderat **per noves places d'Entitats Públiques**. Les places d'entitats privades amb iniciativa mercantil han minvat. En conseqüència, el nombre d'entitats **privades d'iniciativa mercantil s'ha reduït**, malgrat això aquesta tipologia d'entitats **segueix liderant el sector (66%)**.
- Augment del **2,6%** en places **residencials** de provisió **pública** i del **8%** en places de **centre de dia** de provisió **privada**. Malgrat que la provisió de places públiques residencials a Catalunya està per **sobre de la mitjana** de l'Estat Espanyol, és **inferior que en altres territoris**.

De LES DADES ANTERIORS i els INFORMES ECONÒMIC I SOCIAL ACRA 2013 i 2014, sabem que és un sector en EXPANSIÓ i CREIXEMENT, **però...**

En conclusió,

- Després de la manca de creixement d'entitats que ofereixen serveis de SAD entre **2013** i **2014**, al **2015** han **augmentat**. El nombre d'hores de SAD anuals a Catalunya **s'ha doblat** des de **2007**, però el ritme de creixement s'ha reduït des del 2011. De **mitjana** els usuaris reben **10 hores mensuals** (la meitat que la mitjana de l'Estat espanyol i un terç de regions com Andalusia, d'acord amb les darreres dades publicades (2013)).
- Malgrat el continu **augment** de persones **ateses** per **STSC**, el creixement és **moderat**.
- El **4%** de la població Catalana es **beneficia** del serveis residencials i centre de dia: havent-hi un **1,5%** de beneficiaris **directes** (treballadors i usuaris) i un **2,5%** de beneficiaris **indirectes** (familiars).

De LES DADES ANTERIORS i els INFORMES ECONÒMIC I SOCIAL ACRA 2013 i 2014, sabem que és un sector en EXPANSIÓ i CREIXEMENT, **però...**

De LES DADES ANTERIORS i els INFORMES ECONÒMIC I SOCIAL ACRA 2013 i 2014, sabem que és un sector en EXPANSIÓ i CREIXEMENT, **però...**

- L'anàlisi està **limitat** per les febleses de la informació: existeixen dades, però no estan compilades.
- Per una gestió eficient, especialment en un sector amb alt grau de cooperació públic-privada, es necessita un **sistema d'informació global i precís**.
- Aquest nou sistema ha de permetre establir **benchmarking** en el sector per tal de prendre **decisions estratègiques i de gestió diària**.

CAL IMPLANTAR UNA CULTURA D'AVALUACIÓ ECONÒMICA per
ésser (més) eficients i, alhora, minimitzar els desajustos entre
l'oferta i la demanda

De LES DADES ANTERIORS i els INFORMES ECONÒMIC I SOCIAL ACRA 2013 i 2014, sabem que és un sector en EXPANSIÓ i CREIXEMENT, **però...**

CONDICIONS SOBREVINGUDES

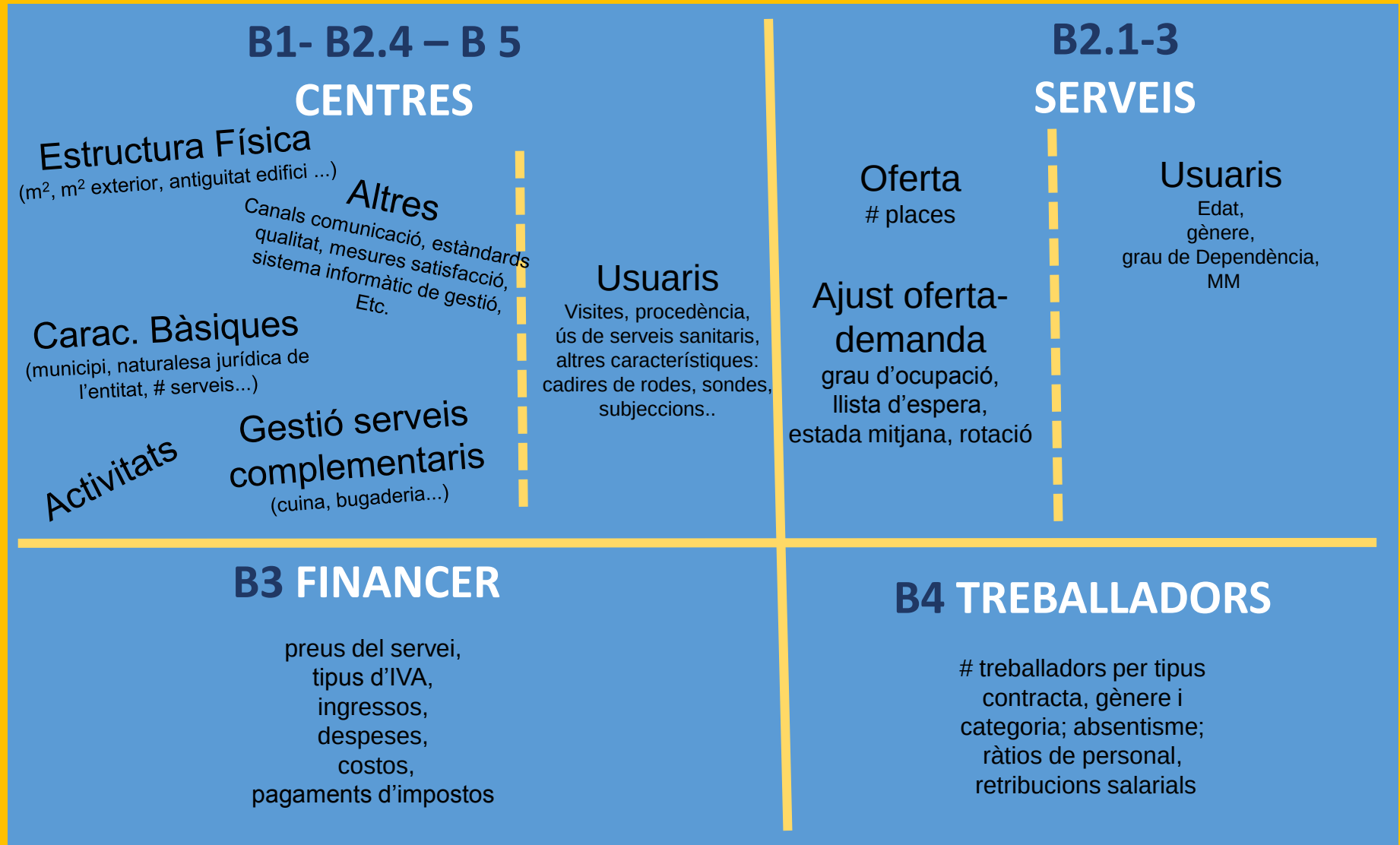
- Nou finançament. Autonòmic? Afectació successions
- Nous *targets* d'equitat
- Qualitat, tarifes, sostenibilitat: Concentrar o expandir?

ELS SENSORS SOBRE ELS NOUS REPTES

- *Torre de control* Anticipar
- *Radar* Prioritzacions
- *Experts* controladors al quadre de comandament
- *T2?* *Silos* sociosanitaris?

ACRA, amb voluntat de representar al sector, pren un compromís més enllà i **vehicula la creació de la primera base de dades del sector *a través de l'Enquesta ACRA 2016.***

Enquesta ACRA 2016

2.1. CENTRES I SERVEIS: OFERTA, basat en 157 respostes.

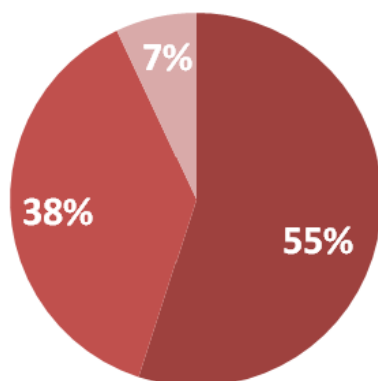
- Centres i serveis
- Per naturalesa jurídica
- Per territori
- Per grandària

L'enquesta ACRA 2016 s'ha enviat a 559 centres, l'han respost:

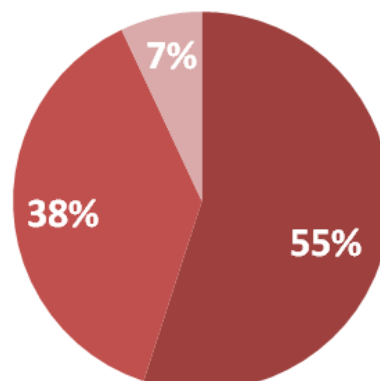
	Enq ACRA	Enquesta Incompleta	Enquesta Completa
Entitats	181	125	65
Centres (Enquestes)	208 (40%)	157 (31%)	78 (18%)
Serveis	280	267	137
Residencials	154	148	69
Centre de Dia	106	101	59
SAD	20	18	9

Malgrat les **208 respostes**, només el **18%** del centres socis d'ACRA l'han respost **completament**. Els blocs amb menys resposta són el financer i de treballadors.

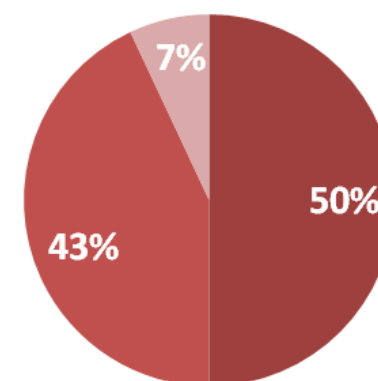
Enquesta ACRA 2016

Enquesta Incompleta

Enquesta Completa

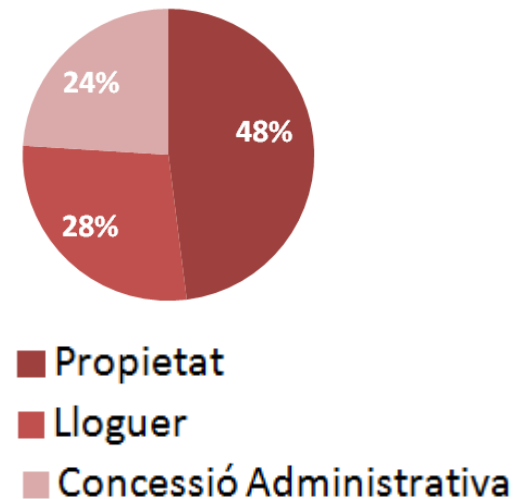
2.1. CENTRES I SERVEIS: OFERTA

Estructura del Centre

La grandària mitjana dels centres és...

	Edifici	Exteriors
<50 places	1204 m ²	980 m ²
50-100 places	2678 m ²	939 m ²
>100 places	4813 m ²	2821 m ²

El centre és de...

El **75%** dels centres han estat construïts a partir de **1980**. No obstant, l'edifici més antic és de **1640** i el més nou de **2013**.

La majoria dels **centres (91%)** que han respost l'enquesta ofereixen **un o dos serveis**.

Serveis per naturalesa jurídica

Naturalesa jurídica del servei:

	Residencials		Centre de Dia		SAD	
	Serveis	%	Serveis	%	Serveis	%
Públic	20	14%	20	20%	1	6%
Privat	128	86%	81	80%	17	94%
TOTAL	148	100%	101	100%	18	100%

Més del **80%** de les respostes són de **serveis privats**, la majoria gestionats per **entitats privades** d'iniciativa mercantil.

Naturalesa jurídica de l'entitat que gestiona el servei:

	Residencials		Centre de Dia		SAD	
	Serveis	%	Serveis	%	Serveis	%
Entitat Pública	10	7%	5	5%	1	6%
Entitat Priv.Social	53	36%	38	38%	8	44%
Entitat Priv.Mercantil	85	57%	58	57%	9	50%
TOTAL	148	100%	101	100%	18	100%

4.1. CENTRES I SERVEIS: OFERTA

Serveis per territori

Serveis per territori

	Residencials		Centre de Dia		SAD	
	Serveis	%	Serveis	%	Serveis	%
Barcelona	106	72%	66	65%	11	61%
Girona	13	9%	10	10%	2	11%
Lleida	11	7%	8	8%	2	11%
Tarragona	18	12%	17	17%	3	17%
TOTAL	148	100%	101	100%	18	100%

Entre les respostes, la majoria dels serveis es concentren a la província de **Barcelona**. No obstant, aquestes respostes representen entre el **26-28% dels serveis oferts** a **Barcelona** per entitats sòcies d'ACRA.

A **Tarragona** les respostes de l'enquesta representen el **50% dels serveis oferts** per entitats sòcies d'ACRA. A **Girona** aquesta xifra supera el **30%**.

Serveis per grandària

Del servei

	Residencials		Centre de Dia	
	Serveis	%	Serveis	%
Menys de 25	26	18%	65	64%
Entre 26 i 50	32	22%	28	28%
Entre 51 i 75	32	22%	3	3%
Entre 76 i 100	31	21%	4	4%
Més de 100	27	18%	1	1%
TOTAL	148	100%	101	100%

El **40%** dels serveis residencials que han respost són de **menys de 50 places**; però només el **30%** dels serveis estan a centres de **menys de 50 places**. Aquesta tendència també la trobem en els Centres de Dia.

Del centre que gestiona el servei

	Residencials		Centre de Dia	
	Serveis	%	Serveis	%
Menys de 25	14	9%	12	12%
Entre 26 i 50	32	22%	19	19%
Entre 51 i 75	21	14%	15	15%
Entre 76 i 100	25	17%	14	14%
Més de 100	56	38%	41	41%
TOTAL	148	100%	101	100%

RESULTATS DE L'ENQUESTA ACRA 2016

noves dades: valor afegit

2.2. USUARIS, basat en 112 respostes.

Perfil dels usuaris

El **67%** dels usuaris dels serveis **Residencials** són dones, el **69%** als **Centres de Dia** i el **56%** de **SAD**.

El **75%** dels usuaris Residencials tenen més de **80 anys**. Dels usuaris de serveis de Centres de Dia, el **66%** són majors de 80 anys. En **SAD**, només el **49%** dels usuaris supera els **80 anys**.

	Mitjana de la proporció d'usuaris per centre amb servei(s)		
	Residencials	Residencials i Centre de Dia	Centre de Dia
Nombre d'ingressos hospitalaris (*)	20	27	2
Nombre d'atencions d'urgències hospitalàries (*)	35	68	1
Nombre d'usuaris amb incontinència urinària	40%	46%	13%
Nombre d'usuaris amb incontinència fecal	24%	17%	2%
Nombre d'usuaris amb incontinència urinària i fecal	29%	38%	9%
Nombre d'usuaris amb sondes	2%	2%	0%
Nombre d'usuaris amb cadires de rodes	33%	46%	6%
Nombre de caigudes dels usuaris (*)	73	110	6
Nombre de subjeccions mecàniques	13%	15%	10%
Nombre de subjeccions farmacològiques	10%	13%	10%
Nombre de voluntats anticipades	3%	3%	1%

DADES NOVES,
per afinar les
estimacions
del cost per
plaça!

(*) En aquest cas és la mitjana d'usuaris per centre; no és la mitjana de la proporció d'individus per centre.

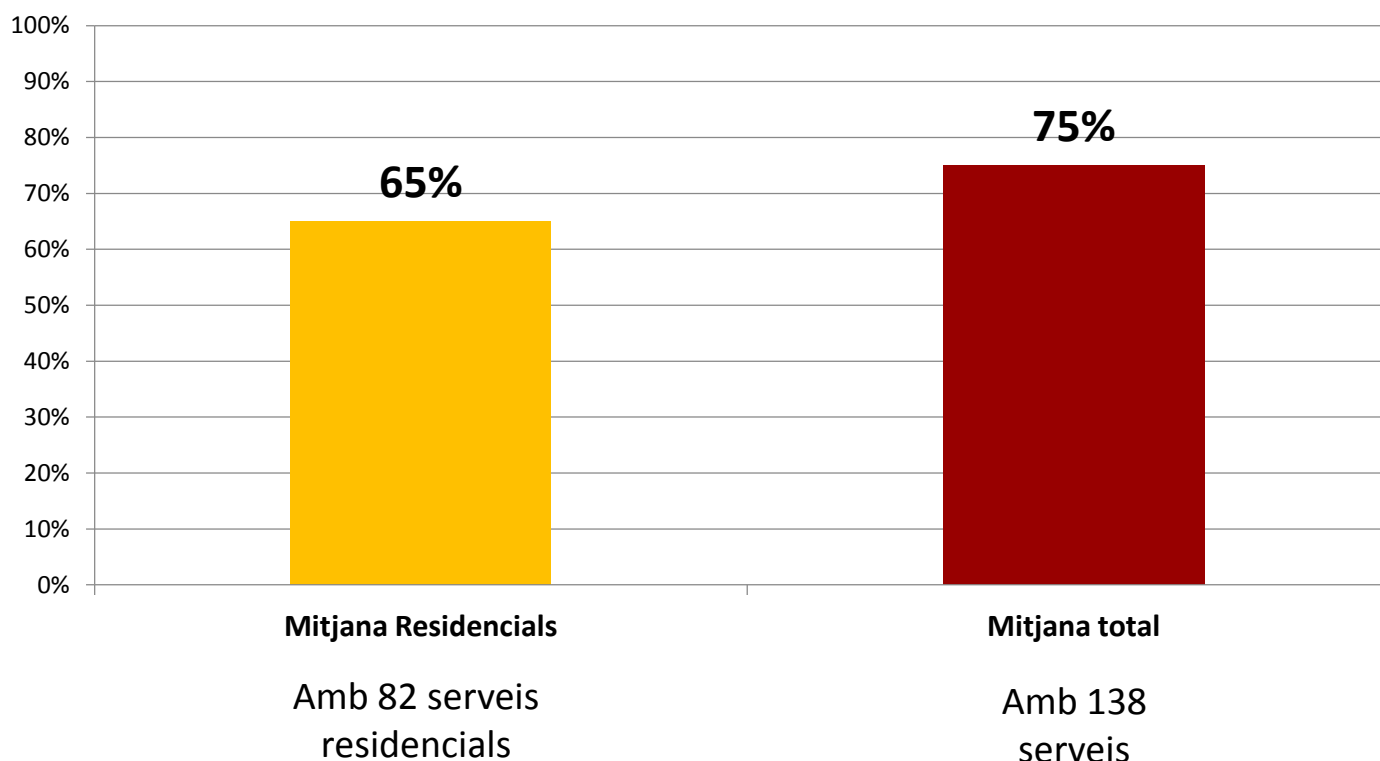
Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta ACRA 2016 (basada en el bloc de usuaris, on han respost -de mitjana- 112 centres).

Perfil dels usuaris II

Usuaris amb discapacitat intel·lectual, malaltia mental o altres condicions de salut que afecten el seu funcionament mental i per tant no poden prendre decisions de la vida quotidiana amb plenes capacitats

(S'inclouen usuaris amb diagnòstics com alzheimer, demència i altres patologies que afecten la capacitat intel·lectual per prendre decisions que altrament prendria amb absència d'aquella patologia)

Mitjana del percentatge d'usuaris amb deteriorament cognitiu greu per serveis

Perfil dels usuaris III

Freqüència de visites que reben els usuaris:

	Mitjana de centres:			
	Tots	Residencials	Residencials i Centre de Dia	Centre de Dia
El percentatge d'usuaris que van rebre visites diàries o "un dia sí, un dia no" és	28%	19%	33%	0%
El percentatge d'usuaris que van rebre visites 1 o 2 vegades per setmana és	32%	50%	33%	0%
El percentatge d'usuaris que van rebre visites 2 o 3 cops al mes és	20%	26%	18%	1%
El percentatge d'usuaris que van rebre menys de 2 visites al mes és	13%	14%	13%	13%
El percentatge d'usuaris que mai van rebre visites és	8%	4%	5%	62%

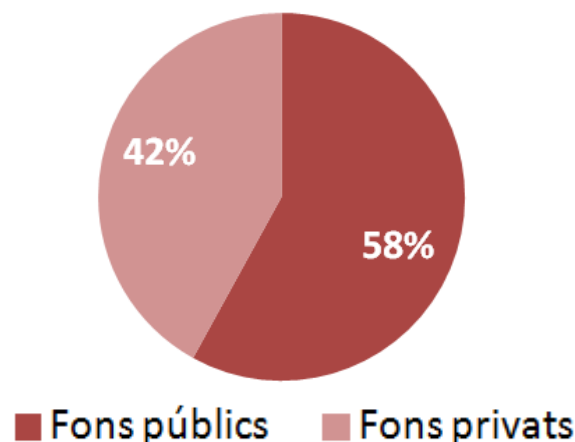
Schmitz and Stroka (2014) assenyalen que la *distància entre la residència i els familiars* i el *preu* com a factors decisius en la tria de residències. L'enquesta indica la importància de la distància, ja que **només el 5% dels usuaris** tenen els familiars a municipis "allunyats". Només el **8%** dels usuaris, de mitjana, als centres residencials no reben visites de familiars o amics.

Procedència dels usuaris del centre:

	Mitjana de centres:			
	Tots	Residencials	Residencials i Centre de Dia	Centre de Dia
El percentatge d'usuaris que provenen del mateix municipi és	64%	63%	60%	90%
El percentatge d'usuaris que provenen de municipis veïns (fins a 40min entre el centre i el seu municipi) és	31%	36%	36%	19%
El percentatge d'usuaris que provenen de municipis allunyats del centre (més de 40min entre el centre i el seu municipi) és	5%	6%	7%	0%

Perfil d'usuaris de Serveis Domiciliaris

Tipologia de finançament dels usuaris:

Necessitem més respostes per oferir aquesta informació per territori o naturalesa jurídica de l'entitat que gestiona aquests serveis!

Dels **20** serveis de SAD, hi ha **3.263** usuaris atesos al 2015. Gairebé el **60%** s'han finançat amb fons **públics** i un **40%** viuen sols.

Usuaris de **SAD** que conviuen sols o amb algú:

	Min	Max	Mitja
Sols	11%	100%	40%
Amb algú	20%	100%	60%

2.3. AJUST OFERTA-DEMANDA, basat en 101 respostes.

- Grau d'ocupació dels serveis
- Llista d'espera dels serveis
- Estada mitjana i rotació

Serveis Institucionals I

Grau d'ocupació dels serveis

	Número de places disponibles	Número de places ocupades	Grau d'ocupació
Residencials	10290	9341	91%
Centre de Dia	2321	1598	69%

L'ocupació a serveis residencials és gairebé **plena**. En canvi en serveis de centre de dia no arriba al **70%**. Un dels motius pot ésser que les tarifes poden ser **inadequades** (no s'han actualitzat en els darrers **7 anys** i no inclouen conceptes complementaris i essencials com el transport dels usuaris).

La majoria **d'usuaris en llista d'espera**, ho són per places **públiques**.

Més respostes permetrien una anàlisi per territori, grandària del centre i naturalesa jurídica de l'entitat.

Llista d'espera

	Total d'usuaris en llista d'espera			
	Residencials	%	Centre de Dia	%
Públiques	7534	90%	762	87%
Privades	833	10%	109	13%
TOTAL	8367	100%	871	100%

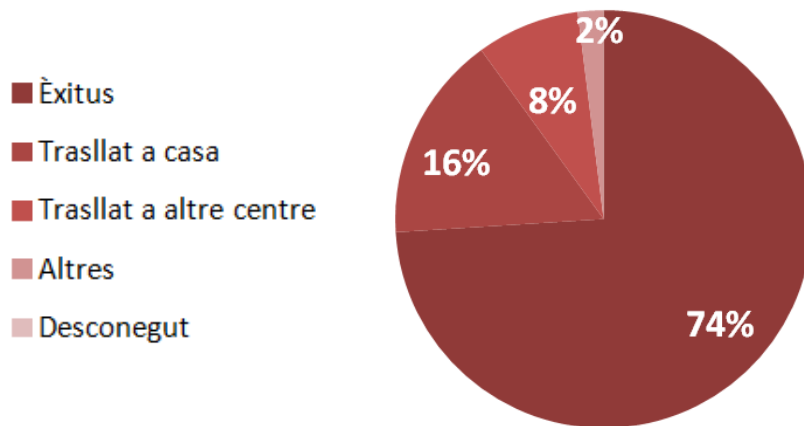
Estada mitjana i rotació

Estada mitjana i rotació (núm de baixes / núm d'usuaris)

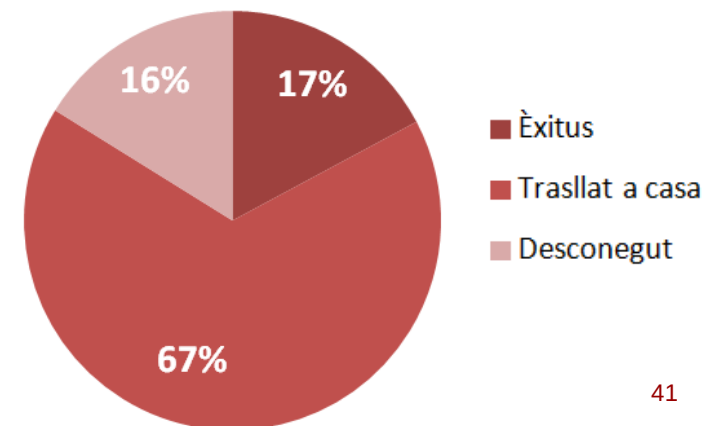
	Residencials		Mitjana	Mitjana
	RA	LR	Residencials	Centres de Dia
Estada mitjana (dies)	944	934	943	383
Índex de rotació	45%	38%	41%	36%

De mitjana, els usuaris a les residències hi estan **més de 2 anys i mig**, en el **74%** dels casos la baixa és per **defunció**. S'ha observat, que els **nous usuaris** tendeixen a una estança mitjana **inferior** (que podria ser causada pel fet que ingressen amb un **pitjor** estat de salut). Als centres de dia, l'estança mitjana és de **un any**. La rotació al sector està entorn el **36%**.

Motius de les baixes Residencials

Motius de les baixes de Centre de Dia

Ocupació de SAD

	Mitjana d'hores	Màxim	Mínim
Hores d'atenció	24925	99600	24
Hores no cobertes	705	2500	10

Les **20** entitats proveïdores de serveis de SAD que han respost l'enquesta han atès un total de **3263** usuaris al **2015**: el **34%** s'han finançat amb **fons públics**, el **49%** amb **privats** (el tipus finançament del **17%** restant no el coneixem). De mitjana, aquestes entitats han atès **233** usuaris a l'any, i un **3%** de les hores no han estat cobertes.

Usuaris i finançament de SAD

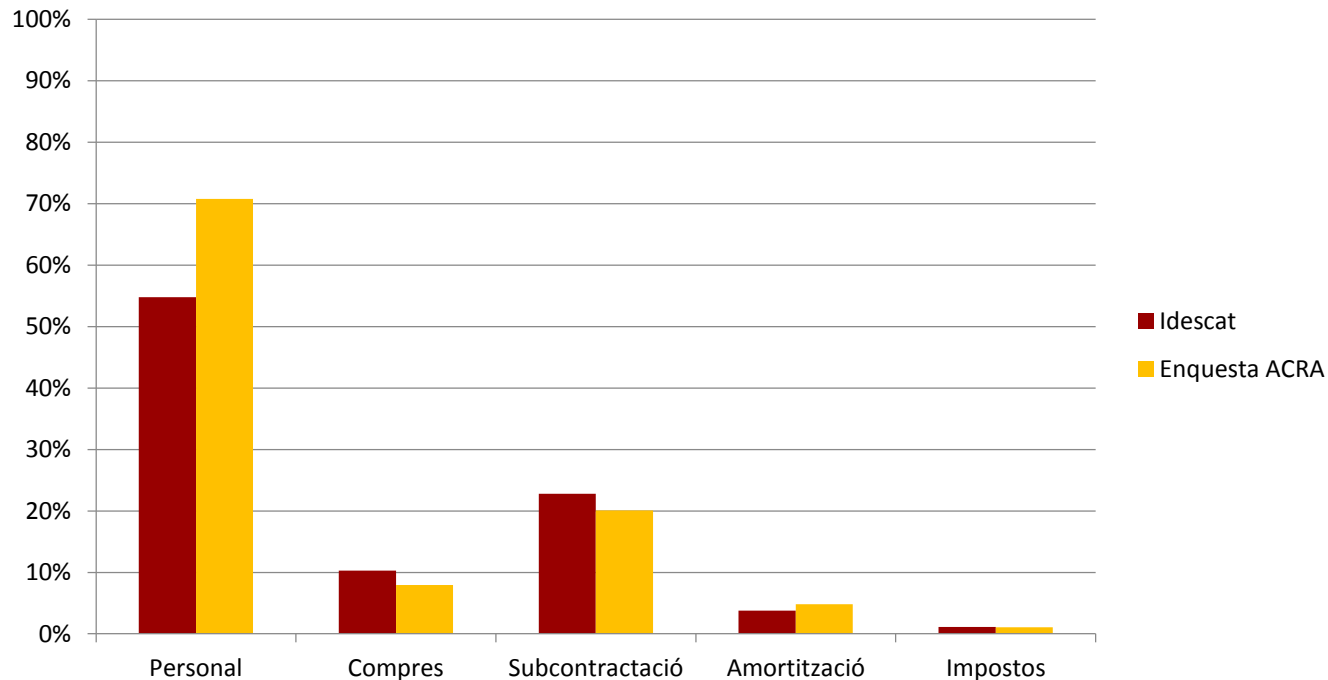
	Mitjana d'usuaris per servei	Totals
Usuaris finançats amb fons públics	224	1120
Usuaris finançats amb fons privats	131	1576
Usuaris atesos en el 2015	233	3263

**RESULTATS DE
L'ENQUESTA ACRA 2016**
noves dades: valor afegit

2.4. DADES ECONÒMIQUES, basat en 75 respostes.

Despeses/Ingressos – Centres Residencials

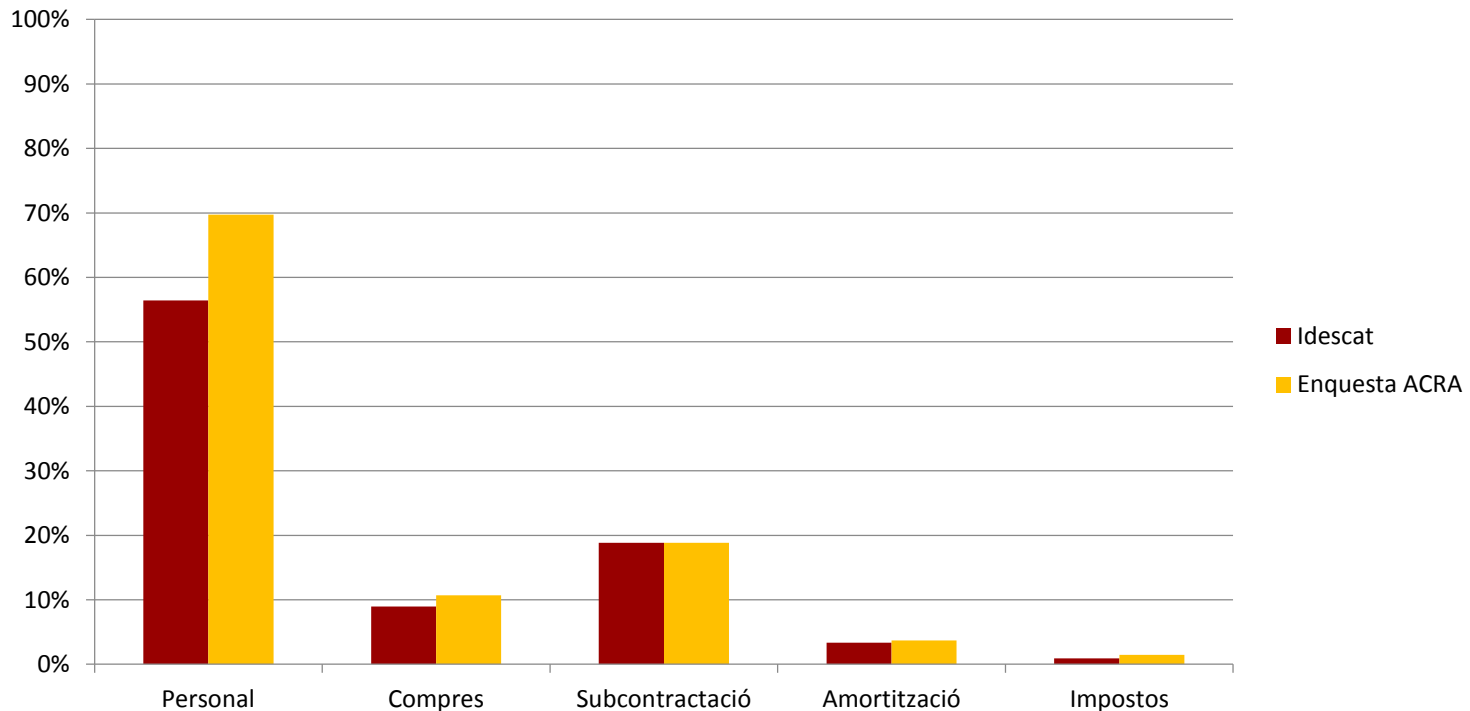
Percentatge de despeses respecte a ingressos per a Centres Residencials, comparació amb les dades l'estadística de centres i entitats de serveis socials al 2014

En comparació als percentatges obtinguts amb **323 centres** de **tota Catalunya** que representen les dades IDESCAT, els **centres d'ACRA** residencials tenen un **percentatge major de despeses de personal**, i en menor mesura, el **percentatge d'amortització també és superior**.

Despeses/Ingressos - Centres Residencials i Centre de Dia

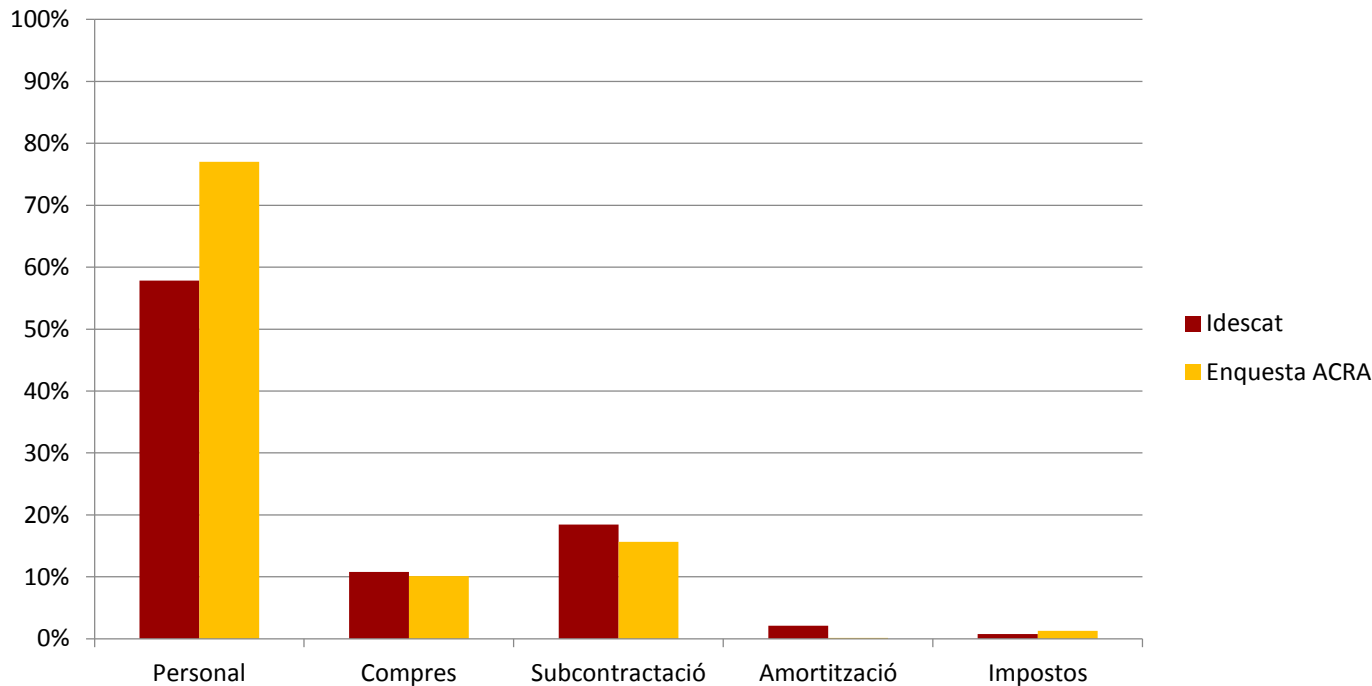
Percentatge de despeses respecte a ingressos per a Centres Residencials i Centres de Dia comparació amb les dades l'estadística de centres i entitats de serveis socials al 2014

En comparació als percentatges obtinguts amb **1128 centres** de **tota Catalunya** que representen les dades IDESCAT, els **centres d'ACRA** amb serveis Residencials i de Centre de Dia tenen un **percentatge major de personal**.

Despeses/Ingressos – Centre de Dia

Percentatge de despeses respecte a ingressos per a Centres de Dia
comparació amb les dades l'estadística de centres i entitats de serveis socials al 2014

En comparació als percentatges obtinguts amb **178 centres** de **tota Catalunya** que representen les dades IDESCAT, els centres d'ACRA amb **serveis de Centre de Dia** tenen un percentatge major de personal i impostos. L'amortització d'aquesta tipologia de centres d'ACRA és inferior al percentatge de l'IDESCAT.

Ingressos per serveis privats: preus

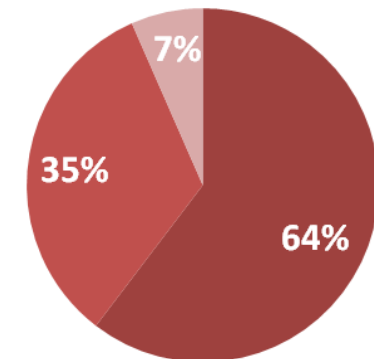
Preu mitjà de les places, per servei i tipologia, i l'IVA aplicat en els serveis

	Preu mitjà de la plaça (en euros)	# resp
RA GIII Individual	2212	79
RA GIII Doble	2013	92
RA GII Individual	2094	77
RA GII Doble	1911	89
RA GI Individual	2028	76
RA GI Doble	1831	89
RA Sense Grau Individual	1967	65
RA Sense Grau Doble	1818	72
LR Individual	1857	10
LR Doble	1788	10
CD	847	70
*Transport	157	13
SAD (hores)	20	15

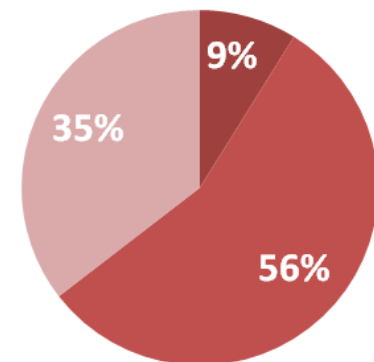
El preu mitjà de la plaça de residència és de **1.984,25€.**

Tipologia d'IVA

Serveis Residencials

Serveis de Centre de Dia

■ 4% d'IVA ■ 10% d'IVA ■ No s'aplica IVA

*El preu del transport es dels centres amb servei de Centre de Dia.

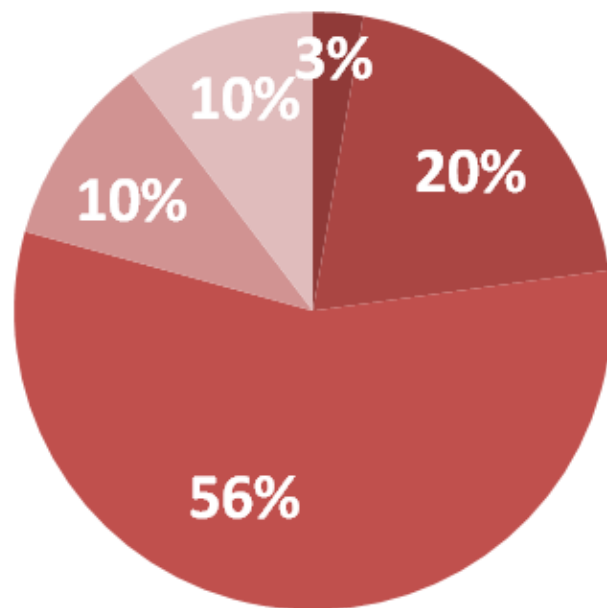
NOTA: Tots els preus son mensuals excepte SAD que es per hores.

2.5. OCUPACIÓ LABORAL, basat en 82 respostes

- Volum de treballadors
- Hores contractades i absentisme
- Retribucions dels treballadors

Volum de treballadors I

Pes de les diverses categories professionals en el sector

■ Direcció ■ Tècnics ■ Auxiliars ■ Neteja ■ Altres

El sector de l'atenció a les persones grans genera una **ocupació estable**.

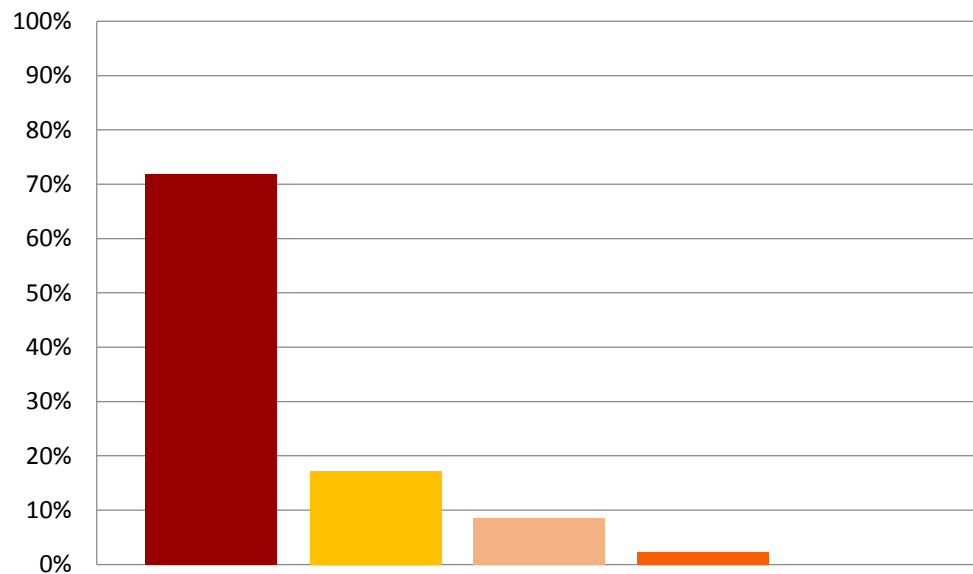
Els centres d'ACRA que han respost a l'enquesta donen feina a **4.130** treballadors, que equival a **2.268** jornades completes. **95%** són **assalariats** al sector i tan sols un **4%** **autònoms**.

El sector és **FEMENÍ** i amb **contractes a temps complet**, segons han respost els socis a l'enquesta. Les categories professional amb més **dones** són **auxiliars** i **neteja** (entorn el **90%**). Tot i que amb menor mesura, les **dones** també **predominen** en la **direcció**.

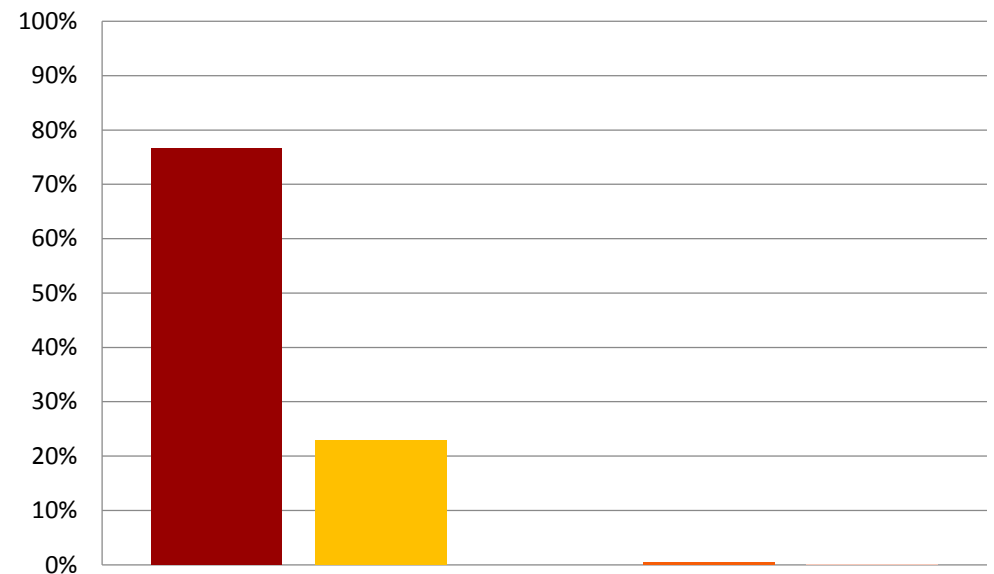
Volum de treballadors II: Tècnics i Auxiliars

Percentatge de treballadors per tipus de contracte: Tècnics i Auxiliars

Tècnics

Auxiliars

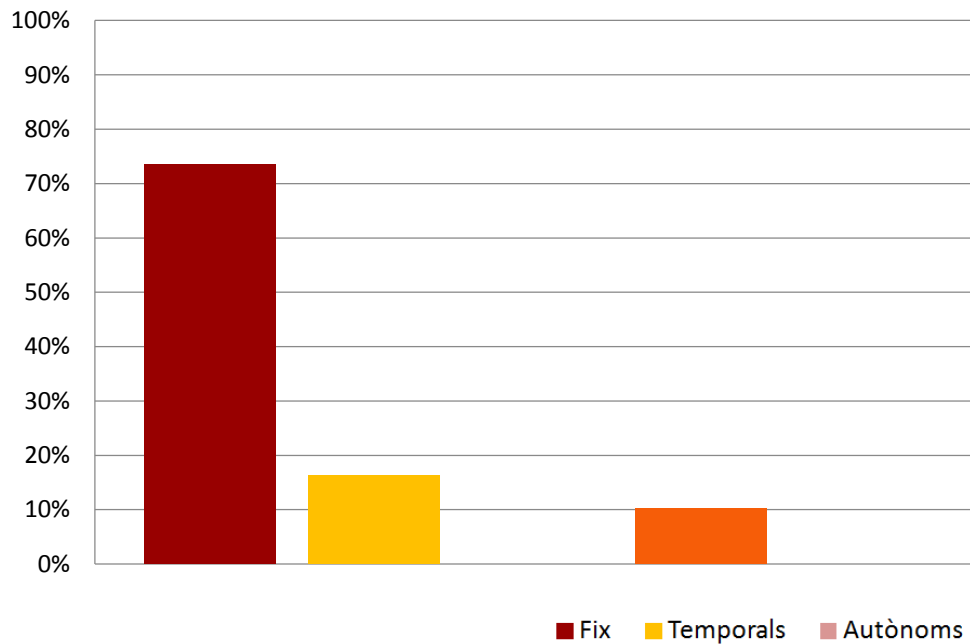
■ Fix ■ Temporals ■ Autònoms ■ Extern d'altres empreses ■ Altres

Tant en **tècnics** com en **auxiliars**, més del **70%** dels treballadors són **fixos**. Els treballadors **temporals** no arriben al **25%**. Pràcticament no hi ha auxiliars externs. Excepte en tècnics, hi predominen els contractes a **temps complet**. Per **direcció, neteja i auxiliars** la xifra s'acosta al **80%**.

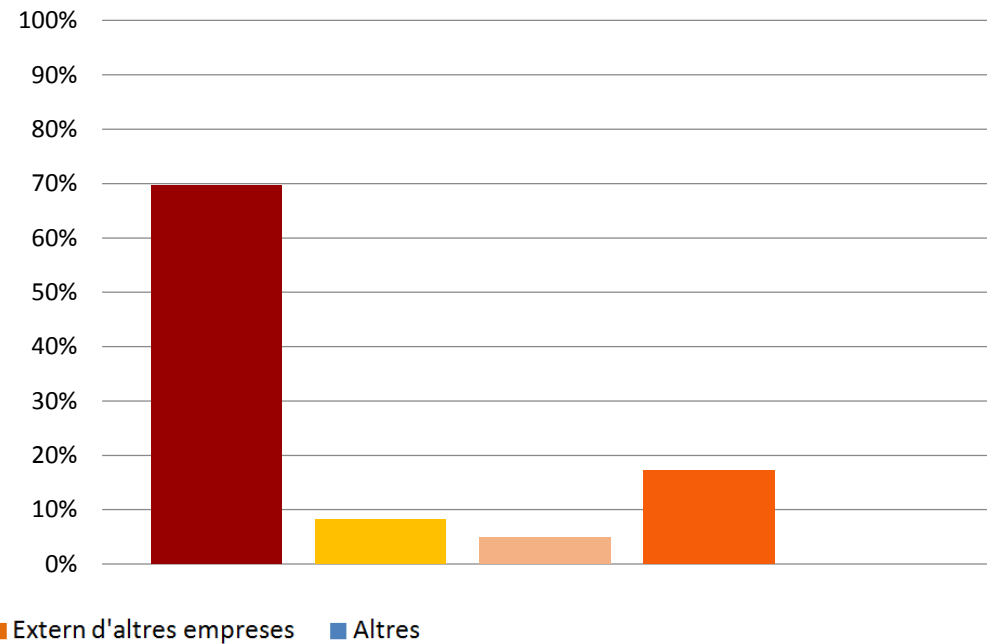
Volum de treballadors III: Neteja i Altres

Percentatge de treballadors per tipus de contracte: Neteja i Altres

Neteja

Altres

També el personal de **neteja** i d'**altres categories professionals** tendeixen a ser **fixos** (+65%).
No obstant, en neteja gairebé el **10%** és temporal i el **17%** en altres.

Hores Contractades i Absentisme

Hores contractades i absentisme

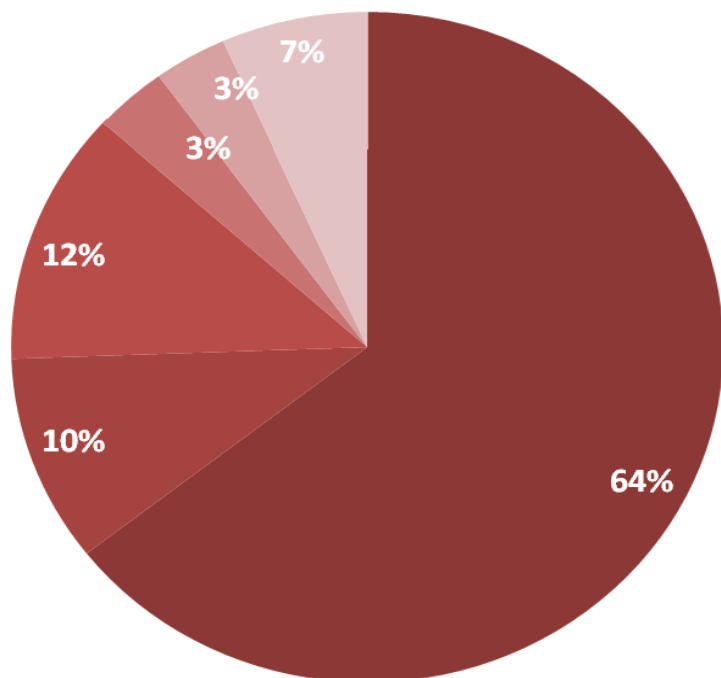
	# resp	Mitjana d'hores contractades anuals			Mitjana d'hores d'absentisme anuals		
		Min	Max	Mitja	Min	Max	Mitja
Direcció	70 (16%)	225	5376	2135	0	64	5
Tècnics		1200	30530	11495	8	1830	371
Auxiliars		4659	166656	44193	11	7801	1913
Neteja		900	41216	9294	12	3792	592
Altres		344	24791	7267	8	1731	117

	# resp	Ràtio d'absentisme reportat			Ràtio d'absentisme calculat		
		Min	Max	Mitja	Min	Max	Mitja
Direcció	70 (16%)	0,00	0,04	0,03	0,00	0,04	0,00
Tècnics		0,00	0,09	0,04	0,00	0,09	0,01
Auxiliars		0,00	0,33	0,07	0,00	0,12	0,04
Neteja		0,00	0,19	0,06	0,00	0,14	0,03
Altres		0,00	0,19	0,05	0,00	0,09	0,03

El percentatge **d'absentisme reportat és superior al que hem calculat**, no obstant el percentatge de respostes de centres que tenien calculat la ràtio és **escàs (40%** del total de respostes en aquestes qüestions). **Els auxiliars són els treballadors amb més absentisme, entorn un 4%.**

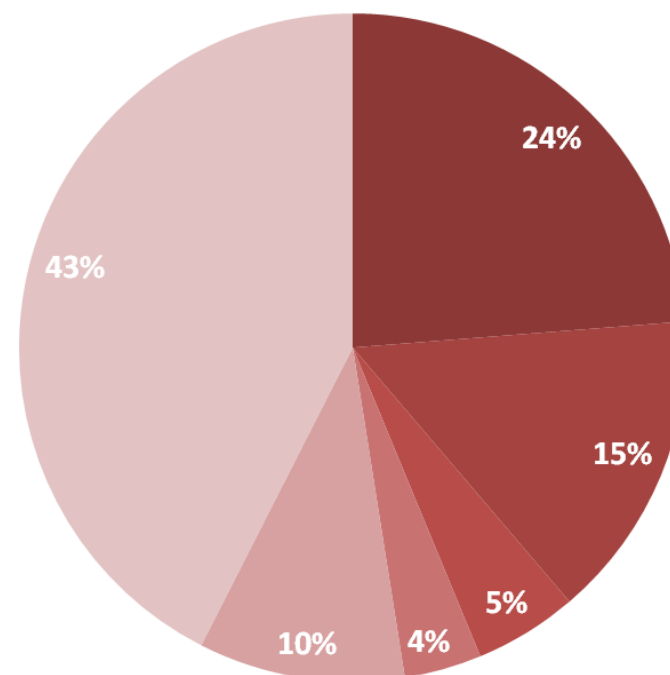
Retribucions dels treballadors

Auxiliars de gerontologia

- Conveni, salari base de 959,27€
- Fins a 2,5% mes del conveni, salari base entre 959,27€ i 983,25€
- Entre 2,6% i 5% mes del conveni, salari base entre 983,25€ i 1.007,23€
- Entre 5,1% i 7,5% mes del conveni, salari base entre 1.007,23€ i 1.030,76€
- Entre 7,6% i 10% mes del conveni, salari base entre 1.030,76€ i 1.055,19€
- Mes del 10,1% del conveni, salari base major a 1.055,19€

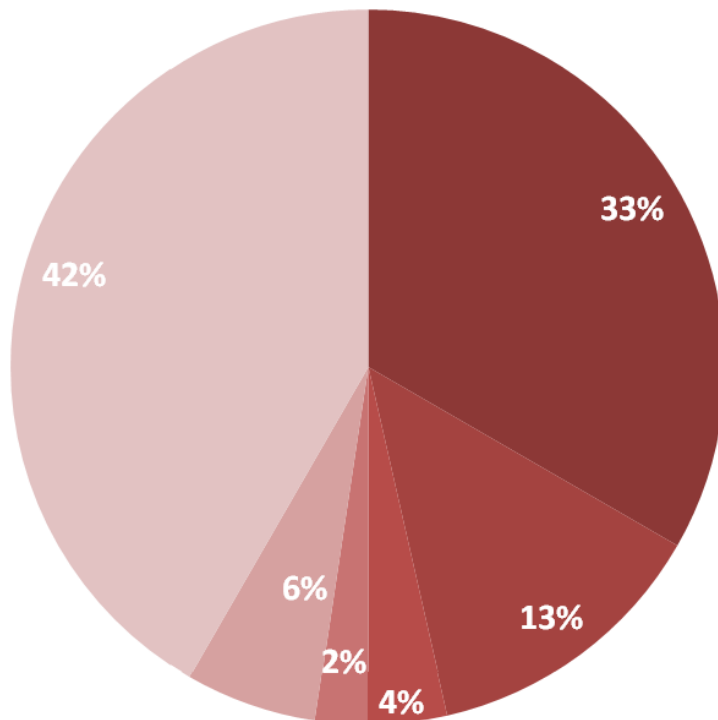
Responsable Higienic-Sanitari

- Conveni, salari base de 1.296,21€
- Fins a 2,5% mes del conveni, salari base entre 1.296,21€ i 1.328,61€
- Entre 2,6% i 5% mes del conveni, salari base entre 1.328,21€ i 1.361,02€
- Entre 5,1% i 7,5% mes del conveni, salari base entre 1.361,02€ i 1.393,42€
- Entre 7,6% i 10% mes del conveni, salari base entre 1.393,42€ i 1.425,83€
- Mes del 10,1% del conveni, salari base major a 1.425,83€

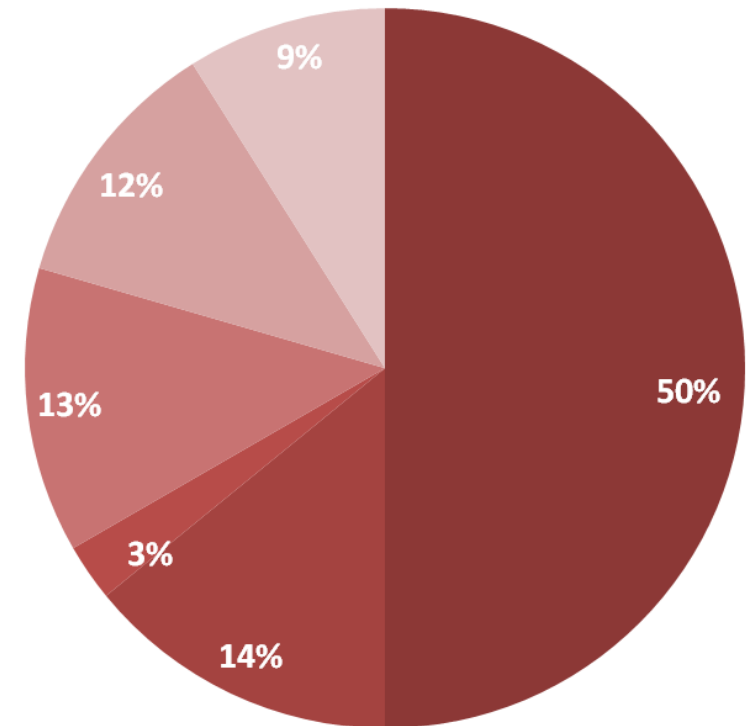
Retribucions dels treballadors

Infermers

- Conveni, salari base de 1.296,21€
- Fins a 2,5% més del conveni, salari base entre 1.296,21€ i 1.328,61€
- Entre 2,6% i 5% més del conveni, salari base entre 1.328,21€ i 1.361,02€
- Entre 5,1% i 7,5% més del conveni, salari base entre 1.361,02€ i 1.393,42€
- Entre 7,6% i 10% més del conveni, salari base entre 1.393,42€ i 1.425,83€
- Mes del 10,1% del conveni, salari base major a 1.425,83€

Altres

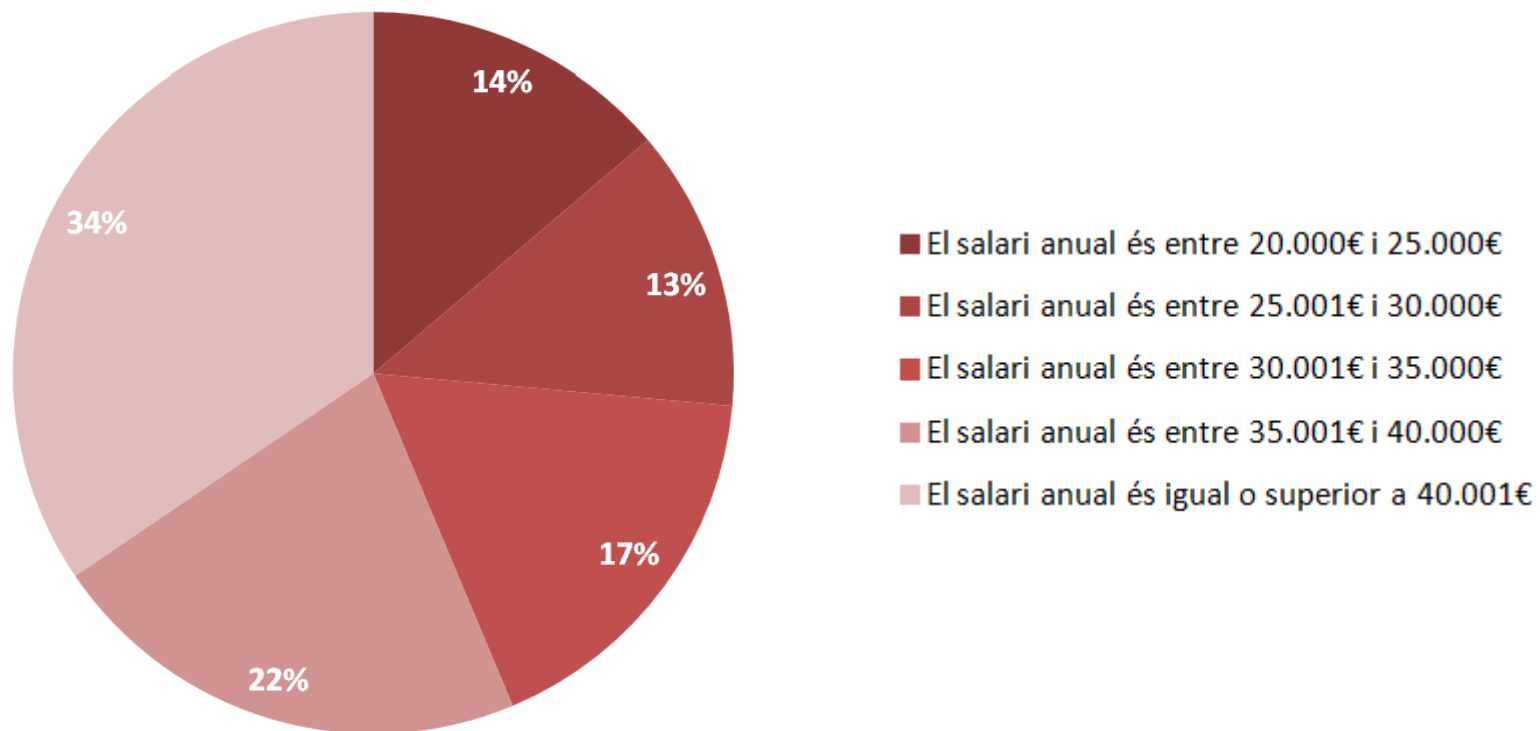

- Conveni
- Fins a 2,5% més del conveni
- Entre 2,6% i 5% més del conveni
- Entre 5,1% i 7,5% més del conveni
- Entre 7,6% i 10% més del conveni
- Més de 10,1% del conveni

Retribucions dels directius

Salaris dels directius

(La gràfics inclou equips directius de 8 centres petits (<25 places), 27 mitjans (entre 25 i 75 places) i 41 grans (>75 places))

Nota: Els salaris inclosos en el gràfic pertanyen a centres que només ofereixen el servei de Residència (28%), centres que només ofereixen el servei de Centre de Dia (13%) i centres que ofereixen ambdós serveis. (59%)

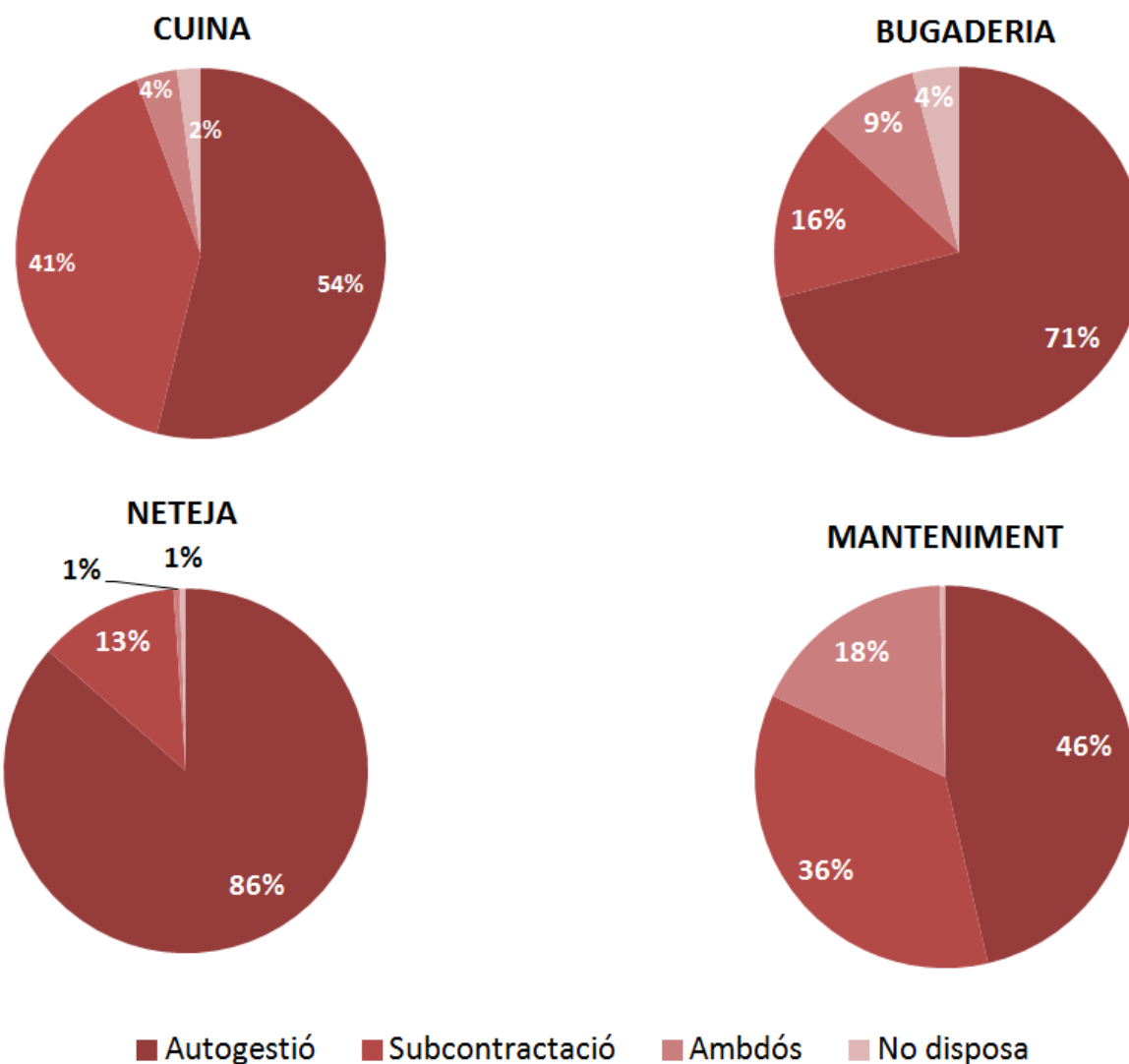
Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta ACRA 2016 (basada en el bloc de treballadors, on han respost -de mitjana- 82 centres).

**RESULTATS DE
L'ENQUESTA ACRA 2016**
noves dades: valor afegit

2.6. ALTRES DADES DEL CENTRE, basat en 100 respostes.

Gestió dels serveis complementaris

La gestió dels **serveis complementaris** és majoritàriament a càrrec del propi centre, excepte en serveis de manteniment.

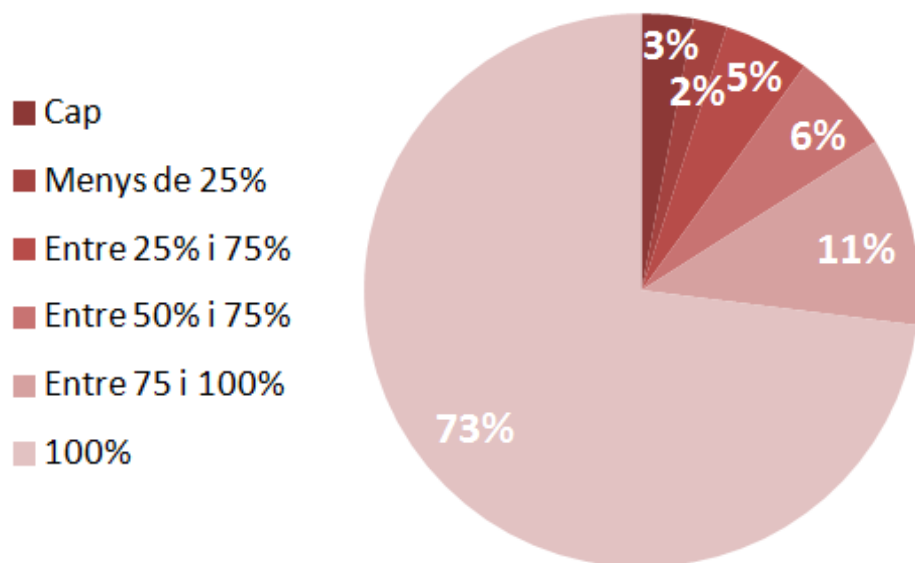

2.6. ALTRES DADES DEL CENTRE

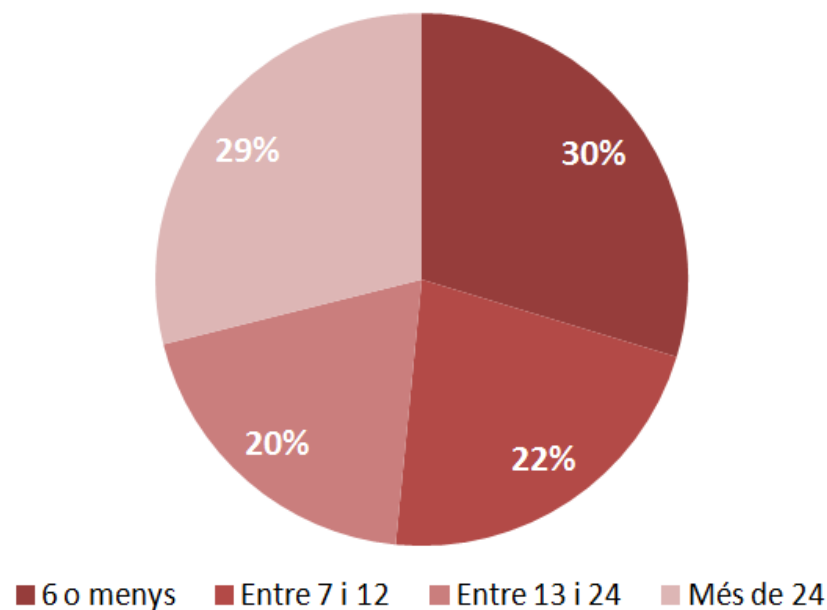
Activitats als centres

Dels **177** centres que han respost, més del **80%** segmenten als **usuaris en diferents espais, horaris i activitats** segons les **seves necessitats**.

Els centres realitzen activitats especials per celebrar esdeveniments com el Nadal, la Castanyada i Carnestoltes. El **73%**, dels 30 centres que han respost, les realitzen convidant als familiars dels residents sempre.

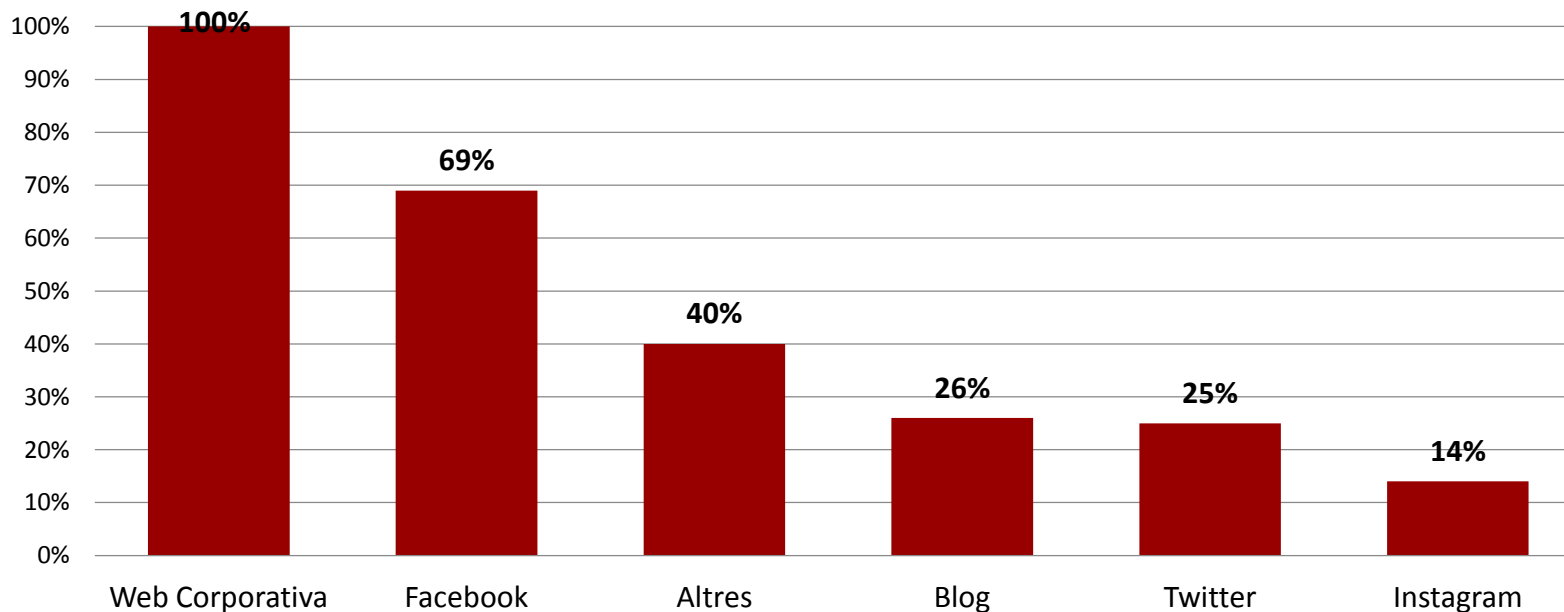

El **70%**, dels 128 centres que han respost, fan més de 7 activitats anuals fora del centre (com anar al cinema, al parc, etc).

Afiliacions i Comunicació

Dels **84** centres que han respost, el **100%** fa servir Web corporativa, un **69%** fa servir el Facebook. Blogs, Twitter, Instagram i altres canals també són emprats, però en menor mesura.

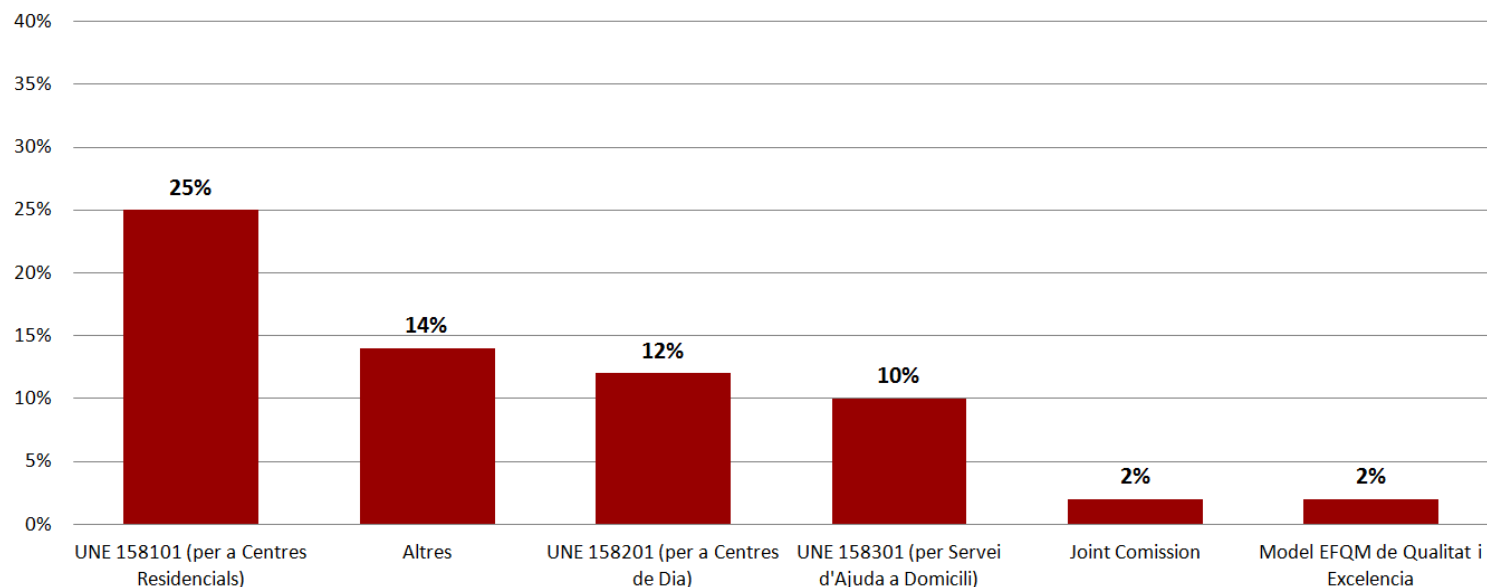
2.6. ALTRES DADES DEL CENTRE

Satisfacció i Qualitat

Dels **108 centres** que han respost, el **94%** recullen **mesures de satisfacció** dels usuaris.

Dels **103 centres** que han respost, el **88%** disposa de **sistema informàtic de gestió**.

Dels **51 centres** que han respost, el **100%** estan certificats per l'estàndard de qualitat **UNE-EN ISO 9001 - Sistema de Gestió de la Qualitat**. Els percentatges de centres amb altres certificats són:

Dels **99 centres** que han respost, el **61%** disposa d'espais de **reflexió ètica**.

Dels **91 centres** que han respost, el **47%** participa habitualment en **activitats de recerca**.

24 centres desenvolupen activitats de recerca pròpies.

En conclusió,

- El **51%** dels centres enquestats ofereixen **dos serveis**, un **40%** només un. Gairebé la meitat està en edificis de propietat, i el **75%** del **edificis** han estat **construïts a partir dels 80**.
- Els **centres que han respost** ofereixen **serveis privats** principalment, i la majoria estan gestionats per entitats d'**iniciativa privada mercantil**. Però, proporcionalment els centres d'entitats d'iniciativa privada social han respost més.
- Per territori, més del **70%** dels enquestats se situen a **Barcelona**, però proporcionalment és de **Tarragona** d'on hem obtingut **resposta del 50%** dels socis d'ACRA.
- Més del **60%** dels serveis residencials que han respost tenen una **capacitat superior a les 50 places residencials i inferior a les 25 places de centre de dia**.

L'ENQUESTA ACRA està dissenyada per compilar les dades primàries del sector. L'objectiu és poder establir mesures de *BENCHMARKING* **però cal el compromís FERM de tots!**

En conclusió,

- L'enquesta permet conèixer **més característiques** dels usuaris que permeten **estimacions més precises** dels **costos**, com usuaris amb subjeccions, sondes, cadires de roda, o deteriorament cognitiu, etc...
- La **procedència** i el **número de visites** assenyalen la **proximitat**, a part del preu, com factor clau, ja que més del **50%** dels usuaris reben **visites setmanals**.
- Al **SAD** predominen usuaris finançats amb **fons públics**. El **40%** viuen **sols**.
- Els usuaris estan una **mitjana** de **2 anys i mig** en una residència i en el **74%** dels casos la baixa és per **defunció**.
- Malgrat que hi ha més de **8000** persones en **llista d'espera** per serveis residencials, i **800** per centre de dia, el sector **no té plena ocupació**. CAL MILLORAR L'AJUST.

L'ENQUESTA ACRA està dissenyada per compilar les dades primàries del sector. L'objectiu és poder establir mesures de **BENCHMARKING** **però cal el compromís FERM de tots!**

En conclusió,

- Respecte les dades de l'IDESCAT, de **mitjana** els centres que han respost l'enquesta tenen un percentatge més **elevat de despeses de personal i amortització**.
- Un **20%** dels centres que han respost la part econòmica calculen el **cost mitjà** de les seves places. Facilitar-nos les dades, ens permetria que nosaltres els hi calculem.
- Destaquem un **absentisme** entorn el **4%** del personal de **neteja i auxiliars** de gerontologia. L'absentisme **reportat** pels centres en l'enquesta és **superior** al calculat amb les dades facilitades.

L'ENQUESTA ACRA està dissenyada per compilar les dades primàries del sector. L'objectiu és poder establir mesures de **BENCHMARKING** **però cal el compromís FERM de tots!**

En conclusió,

- El sector genera **ocupació estable**: els treballadors són assalariats fixos a temps complet.
- El sector és **FEMENÍ**. No només són **majoria** en categories d'auxiliar i neteja, també hi predominen a la **direcció**.
- El **36%** dels centres paguen els auxiliars **per sobre de conveni**. Però la xifra supera el **70%** per responsables higiènic-sanitaris i infermers.
- El **56%** dels directius cobren més de **35.000 euros anuals**. El **6%** dels seus salaris correspon a **objectius**.

L'ENQUESTA ACRA està dissenyada per compilar les dades primàries del sector. L'objectiu és poder establir mesures de **BENCHMARKING** **però cal el compromís FERM de tots!**

L'ENQUESTA ACRA està dissenyada per compilar les dades primàries del sector. L'objectiu és poder establir mesures de *BENCHMARKING* però cal el compromís FERM de tots!

**AMB LES VOSTRES DADES RESPONDREN AQUESTES
PREGUNTES I ALTRES DEL VOSTRE INTERÈS !!!**

Factors influents en el cost

*Hi ha **economia d'escala**? A més places, baixa el cost de la plaça? Hi ha economies d'escala entre serveis (i.e. oferir mix de serveis permet reduir el cost de les places)?*

Més dades podrien permetre conèixer la relació entre el número de places i el cost de la plaça.

*Més **qualitat**, augmenta el cost de la plaça?*

Més dades de llistes d'espera, rotació, estades mitjanes podrien aproximar la qualitat, i ens permetria comprovar com aquesta es relaciona amb el cost. Altres dades com metres quadrats, espais exteriors pels residents, activitats amb familiars permetrien aproximar altres dimensions de la qualitat.

*Pagar als treballadors per sobre de **conveni**, augmenta o disminueix el cost de la plaça?*

*Contractar més treballadors dels que estableixen les ràtios **incideix en el cost** de la plaça?*

Més dades podrien permetre conèixer la relació entre el número treballadors (o els seus salaris) i el cost de la plaça.

*Com afecta al **cost** la **naturalesa jurídica** de l'entitat gestora? I el **territori** on se situa el centre?*

Més dades podrien permetre conèixer la relació entre el número de places i el cost de la plaça.

*Més enllà de l'edat i el gènere, quines **característiques** dels **usuaris** afecten el cost: **cadires de rodes, subjeccions, incontinències...**?*

Més dades podrien permetre conèixer la relació entre el número de places i el cost de la plaça.

*La **gestió informatitzada**, pot ajudar a **disminuir costos**?*

Més dades podrien permetre conèixer la relació entre la gestió informatitzada i el cost de la plaça.

Factors influents en el preu i grau d'ocupació

La distància dels centres respecte als centres urbans influeix en el preu?

Sabem la preferència dels usuaris per centres propers, per tant els centres més propers a nuclis urbans tenen en compte aquesta avantatge per establir el preu?

*Realitzar **activitats fora** dels centre i convidar els **familiars** a activitats especials, **afecta al preu**? Aspectes de qualitat com els **m² per plaça**, **tipologia habitacions** o **espais exteriors augmenten el preu** de les places? I **afecten l'ocupació i la llista d'espera**?*

La qualitat del centre és un factor clau per establir preus? O serveix per assegurar l'ocupació?

*Disposar d'**estàndards de qualitat** i **canals de comunicació** permeten **augmentar el preu**? **Com afecten els canals de comunicació a la taxa d'ocupació**?*

Quin rol tenen els mitjans de comunicació en l'ocupació i el preu?

*Recollir **mesures de satisfacció** afecta al **motius de les baixes**? I a la **taxa d'ocupació**?*

Quina és la relació entre la satisfacció i l'estada. Aquest àmbit qualitatiu es reflecteix en el preu ? I l'ocupació?

Més dades, ens permetran donar resposta a totes aquestes qüestions (i d'altres) cabdals pel sector!!

Gràcies als 208 centres que han respost l'enquesta.

Engresquem **a tots els socis a participar en la nova edició**. Si vosaltres ens doneu dades, nosaltres us donarem respostes!

